

مور

(لنڊي کيسې)

Ketabton.com

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ لمريز کال

مور

(د لنډو کيسو ټولگه)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ ل کال

کتاب پښتانه:

د کتاب نوم:	مور (لنډې کيسې)
ليکوال:	روشن لال ملهوتره
چاپ زیار:	محبوب الله خان
خپروندی:	د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانګه
وېبپاڼه:	www.melitahrik.com
کمپوزګر:	شاه محمود شینواری
ډیزاینګر:	ضیاء ساپی
پښتۍ ډیزاین:	فیاض حمید
چاپ شمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپ کال:	۱۳۹۴ ل کال / ۲۰۱۵ م
د تحریک د خپرونو لړ:	(۳۴)

دالی

هغو پښتنو ته چې په گڼ ژبو ټولنو کې ژوند
کوي، خو خپله پښتو یې نه ده هېره کړې، خبرې
او لیکل پرې کوي.

مخ

- ۱- د ملهوتره پر لنډو کيسو خو ټکي..... ۱
- ۲- د دې کتاب په اړه..... ۳
- ۳- فحاشه..... ۵
- ۴- د کافرانو خداى..... ۱۳
- ۵- پرتوگانې..... ۳۱
- ۶- خدايي خدمتگار..... ۴۳
- ۷- غټې غټې سترگې..... ۵۱
- ۸- بوډا..... ۶۱
- ۹- سوالگر..... ۶۹
- ۱۰- مور..... ۷۳
- ۱۱- د لسکوال لنډه پيژندنه..... ۸۰

د تحريك يادښت

د افغانستان ملي تحريك د (۱۳۹۳ ل) كال په پيل كې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهير كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبي او ټولنيز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحريك دا ژمنه د ياد كابل د كب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د يوې پرتمينې غونډې په ترڅ كې يې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحريك په ياده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهير كې به انشاء الله د خداى (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبيعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دى، ډېر زيات زيار او زحمت ته اړتيا لري، خو ملي تحريك ټينگ هوډ كړى چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملى كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دى د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دى، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحريك هيله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته كړي. ملي تحريك له ټولو هغو ليكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندويانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهير كې يې يو بل سره مرسته او ملگرتيا كړې او دا فرهنگي بهير يې بريالى كړى، د زړه له كومې مننه كوي او كور وداني ورته وايي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازۍ په هيله

د افغانستان ملي تحريك فرهنگي خانگه

د ملهوتره پر لنډو کيسو څو ټکي

بناغلی روشن لال ملهوتره ژورنالیست، لیکوال او ژباړونکی دی. د هند دغه نومیالي لیکوال او ژورنالیست تراوسه پورې گڼ شمېر پښتو آثار هم لیکلي یارا ژباړلي دي.

ملهوتره د پښتونخوا په سمسوره او بنایسته سیمه سوات کې زېږېدلی او تر دولس کلنۍ پورې هلته اوسېدلی دی. وروسته هند ته تللی او لوړې زده کړې یې کړې دي. په آل انډیا راپو کې یې د نطق او ژورنالیست په توگه کار پیل کړی او ډېر کلونه یې د دې راپور د پښتو څانگې مشري کړې ده. په پښتو ژبه د هغه شپږ اثره تراوسه پورې د چاپ پر گانه سنبال شوي دي او د ادبی د نېکمرغۍ ځای دی چې د پښتو لنډو کيسو دغه ټولگه یې هم خپرېږي.

((مور)) د بناغلی ملهوتره د اتولنډو کيسو ټولگه ده چې د گران لیکوال محبوب الله خان په همت چاپ ته چمتو شوې ده. د دې ټولگې کیسې د هند د ټولنې او دغه راز د افغاني ټولنې د ځینو اړخونو څرگندونه کوي. ځینې پکې داسې کیسې دي چې په دواړو ټولنو، دواړو کلتوري ساحو پورې اړه پیدا کوي. د دې کيسو یو څو عمومي ځانگړتیاوې دا دي:

- نثريې په زړه پورې دی او سره له دې چې د يوه هندي ليکوال په قلم کښل شوې دي او په راپړيوکې د ډېر کار له کبله ژورناليستک خصوصيات هم خپلوي، خو لکه د يو پښتون - افغان په قلم چې ليکل شوې وي.

- د هند د ټولنې ځينې په زړه پورې اړخونه د لوستونکو مخې ته ږدي، په ټولنه کې د زغم، د کلتورونو او مذهبونو ترمنځ د تفاهم او نژدېکت پيغامونه لري او په عمومي توگه د يوې انساني عامې عاطفې غوره ښکارندويي کولای شي.

زما په نظر د روشن لال ملهواترا د دغو پښتو کيسو چاپ د پښتو کيسه ليکنې د چاپي لړۍ لپاره يوه غوره اضافه ده او لوستونکي به وگوري چې د هند يو ليکوال پرهندي او افغاني ژوند د جلا او يا گډو اړخونو په اړه څه ډول موضوعات د سوژو په توگه ټاکي او څنگه يې ليکي.

د ملهواتره ژورناليستیک کار د آل انډيا راپود پښتو خپرونو په بنایست کې دستاينې وړ دی او د ادبي اوسنۍ د پښتو کيسو له خپرېدنې سره، دغه داستاني هڅه هم په پښتو معاصرو داستاني هڅو کې د يادونې وړ او ستاينې وړ يو گام دی.

په مينه

زرين انځور

کابل، ۱۳۹۴ ل. د ليندۍ درېمه

۲۰۱۵ ع د ډسمبر ۲۴

ددې کتاب په اړه

هغه مهال چې زه په آل انډيا راډيو کې وم ، ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتو څانگې مشر و. کله کله به مو د پښتو لنډو کيسو په اړه بحثونه کول. د بحث ډېره برخه به دا وه چې په هند کې څه ډول کيسې ليکل کېږي او په افغانستان کې د کيسو ډول څنگه دی؟ په همدې وخت به مهلوترا صيب ويل چې ده هم د هندي لنډو کيسو څو ټولگې ژباړلي او په پښتو يې هم يو کتاب لنډې کيسې ليکلي دي. ما له ښاغلي ملهوتره نه دغه کيسې واخيستې او شاه محمود شينواری ته چې هغه مهال زموږ همکار و، ورکړې چې کمپوز يې کړي، چې وروسته بيا ما د ايډيټ په توگه څو ځله وکتلې او چاپ ته مې چمتو کړې. په دې کې کابو څلور کاله تير شول خو دغه ټولگه همدا سې له چاپه پاتې شوه. په همدې موده کې د ښاغلي ملهوتره د ژباړل شويو کيسو څو ټولگې خپرې شوې. يوه مياشت دمخه راته ښاغلي پوهنوال اسمعيل يون وويل چې دوی به دغې ټولگې ته د چاپ

زمینه برابره کړي. د ښاغلي ملهوتره دغه ټولگه (مور) ټولټال
اته کیسې لري او تاسې درنو لوستونکو ته یې دیوه پښتون
هندي کیسه لیکوال دلنډو کیسو د نمونې په توگه وړاندې کوم.
په پای کې له ښاغلي استاد یون او ملي تحریک نه ډېره مننه
چې دغه کتاب ته یې د خپرېدو زمینه برابره کړه. له ښاغلیو شاه
محمود شینواري او ضیاء الرحمن ضیاء خخه یوه نړۍ مننه چې
ددې کتاب کمپوز او ډیزاین یې وکړ او همدارنگه ښاغلي
ملهوتره ته دده د نوي کتاب د خپرېدو مبارکي وایم.

په درنښت

محبوب الله خان

فحاشه

شینکۍ د زرین دور په دنیا کې سترگې پرانیستي وې، په کور کې یې د هېڅ شي کمی نه و. د مور او پلار د مینې نه واخله په هر د نیاوي رحمت هغه سمباله وه. د دریو کلونو له درشل نه لا اوبستې نه وه چې د یوې ناڅاپي ناروغتیا په اثر یې مور سترگې پټې کړې. د پلار پر سړیې د خپلې مېرمنې له غم سره سره د شپږو وړو-وړو ماشومانو پټې هم پریوت. یو هم لا د پلار سره د لاس کولو عمر ته نه و رسېدلی. بیا هم د غم په دې توپان کې د شینکۍ د پلار اوبنې د هغې تر ټولو مشره خور چې پنځلس کلنه وه په دغه وینا له ځانه سره خپل کورته بوتله چې ((جینۍ اوس هوښیاره شوې ده، د مور په غیاب کې چپرې څوک ورته څه ونه وایي، یا خطایي ونه کړي، ستاسو نارینه وو په کورنۍ کې دا درسته ورځ تنها ناسته وي، هسې هم وزگار مازغه د شیطان کور گڼل کېږي، زما سره به لاړه شي او هلته به د خپلې ترور په سرپرستۍ کې اوسي. موږ به هڅه کوو چې ژر تر ژره یې واده وکړو او ستا دا غم لرې کړو.)) د شینکۍ پلار د خپل اوبنې په دغه خبره ډېر خوشاله شوی و او په ډېره خوښۍ یې ورسره خپله مشره لور لېږلې وه. امانت کې خیانت زیات وخت وانه خيست او دولس ورځې هم تېرې نه وې چې خبر راغی چې ((هغه مړه شوه.)) داسې خبرې نه پټېږي، د کپشور د مرگ

گنگوسي د شينکي د پلار غوږونو ته هم را ورسېدې چې د د
ريو ژونديو بنځو مېړه ۲۲ کلن بوډا اوښي يې زړه ټينگ نه کړای
شو او يوه شپه يې په کپشور باندې چاپه وکړه. کپشور ډېر
مزاحمت او مقابله کړې وه مگر په پای کې د پت د تالا کېدو نه
وروسته ووژل شوه. د هرڅه شاهده د شينکي ترورد مېړه د
عزت و ابرو او د خپل ژوند د پاره لکه د گونگي پخپله خوله
غټه تېره کېښوده ، لاکين راز ، راز پاتې نه شو. د شينکي پلار
دغه غم لېونی غوندي کړو ، چرس او بيا د هيروينو په څېر
هرنشه يې خيز هغه د غم غلطولو وسيله وگڼله. له کاره ووت او
کتې يې ونيولو. د شينکي ورور چې دولس کلن و د شاوخوا يو
دوکاندار په هټۍ کې نوکري شروع کړه. دولس کلن هلک به په
مياشت کې چې څه لږ ډېر گټل نو د هغو لويه برخه به يې د پلار
د پاره په هيروينو ولگېده. پاتې پيسې به د مياشتې د اوږو
لپاره هم کافي نه وې خو د چم گاوند د ځينو ښو گاونديانو په
مرسته او همدردۍ وخت تېرېدو. يوه ورځ د شينکي ورور
فريدون له پلار سره په جنگ و ((دادا تا هم صحت خراب کړو
او هم دې ټوله کورنۍ تباه کړه نو ولي دا نامراده نشه نه
پرېږدې؟. په دې کې تا څه ليدلي چې بې له دې يوه ورځ هم نه
شي پاتې کېدلی. يا خو بهانې کوې. دې درې وړو وړو
ماشومانو ته گوره، ماته گوره، که سر پټه وو نو پښې مو
برېښېږي. د دوه وخته ډوډۍ د پاره هم دنورو خيرات ته ناست

يو. ايا له موږ نه هم تاته دا نشه گرانه ښکاري؟ ستا دې په لوی
 خدای قسم وي که دې ورته لاس واچولو.)) له دې نه وروسته
 فریدون د کار لپاره وتی و. پلاري يې د ماشومانو د بد وضعیت
 په خاطر په نس ډېر قابو راوست لیکن د هیروینو د نشې شدت
 دومره وځورولو چې په پای کې يې خپله مری خپه (زندۍ) کړه
 او مړ شو. فریدون د پلار په مرگ ډېر زیات خپه او د لگير و. هغه
 د دې لپاره هم خپل ځان گرم گڼلو. د خپگان او مایوسۍ په دغه
 حال کې هغه ددې ازمېښت دپاره چې دا نشه رښتیا دومره
 زوروره ده او که پلاري يې د کورني جنجال څخه د تل لپاره د
 خلاصون په خاطر ځان ووژلو. د هغو گوليو نه چې د خپل پلار د
 پاره يې راوړې وې یوه راپورته کړه او د تيلي بلولو سره يې
 رانښکله. فریدون هم نشې کوم بل جهان ته ورسولو، د هغه په
 نازک بدن باندې نشې پوره اغېز وکړ او ځان يې داسې حس
 کړو لکه مارغه چې الوزي. له دې نه وروسته فریدون هم یوه
 گولی د ورځې راوړل شروع کړل. هغه هم اموخته شو. شینکۍ
 چې اوس لس - یولس کالو ته رسېدلې وه، د چم گاونډ په
 کورونو کې يې څه لږ ډېر کار کول شروع کړل. دغه کار به ډېر
 معمولي و مگر شینکۍ چې ډېره خود داره وه داسې احساس
 کاوه چې گاونډيان ورته خیرات نه بلکې د کار په بدل کې پیسې
 ورکوي خوا که لږې یا زیاتې وي. فریدون هم د پلار په پل باندې
 پل ایښی و، اوس هغه هم له کاره ووت. نشه کې به ډوب

پروت و او چې کله به يې لږ چورت ښه شو او بدن به يې دردونه نه کول نو د کار لپاره به لاړلو. ورو ورو دغه سلسله هم قطعه شوه، په ژمي کې چې يوه ورځ سخت باران روان و او هغه د هيروينو راوړلو جرات نه شو کولی نو خپلې کشرې خور شينکې ته يې وويل ((شينکې! ته له ما سره ډېره مينه کوي کنه؟ گوره زما طبيعت ښه نه دی. نو لاړه شه د نواب کبابي دوکان ته. هغه ته به ووايي چې زما د ورور فریدون په وجود کې سخت درد دی. يو دوه پونۍ راکړه خو گوره دا به چاته ښايي نه ، سمه به کورته راشي زما دردونه ډېر دي، هه دا واخله پيسې.)) فرمانبرداره شينکې د پلار په شان ورور امر ښکته نه شو غورځولی بس دومره يې وويل: ((وروره! زه دوا د قصاب له دوکانه راوړم، د ډاکتر مجيد شفاخانې ته ولې لاړه نه شم؟)) خو فریدون ورته وويل: ((ما درته څه وويل هغسې وکړه. په ما د ډاکتر علاج اثر نه کوي. څه ژر لاړه شه!!)) شينکې هم په هغه پښود نواب کبابي دوکان ته ورغله او دوه پونۍ يې ترې نه واخيستې او بېرته روانه شوه. لاڅو قدمه هم نه وه تللې چې هلته د يو دوکان د خپرگۍ لاندې له بارانه پټ ولاړ يو پوليس چې شينکې يې د کبابي له دوکان نه د پونيود اخيستولو په وخت کې ليدلې وه، راوبلله او ورته يې وويل:

- ستا لاس کې څه دي؟

- هېڅ

- وښايه دا لاسونه دي.

- دا خو دارو دي زما د دادا لپاره.

- دارو؟

او بيا پوليس شينکې له ځان سره څارنوالۍ ته بوتله. بې له زياتو پوښتنو فقط د وهلو او ټکولو د ډار په واسطه د څارنوالۍ څو ظالمو څارندويانو له شينکې سره درسته شپه لوبې وکړې او درې څلور شپې وروسته يې د مخدره موادو د ساتلو او خرڅولو په جرم د اته کالو په بند محکومه کړه. په زندان کې د شينکې ژوند په ډېرو مشکلاتو تېرېدو. يوه يوه ورځ ورته د کال نه هم اوږده ښکارېده، د بندي خانې د ظالمانو، قاتلانو، ډارې مارو او ترهگرو په سترگو کې دا له هغوی نه هم زياته گنهگاره وه. د بند په پنځمه مياشت د هغې گېډه راوتې او هر مجرم به د هغې په ليدلو بل ته اشارې کولې او سرخوځول شروع کړل. دا هر څه له شينکې نه پټ نه وو. ورځې تېرېدې او په اخر کې شينکې بې له واده د يو هلک مور شوه. د شينکې د اولاد په زېږېدو نه چا ډممه ووهله او نه چا ډول (سورنې) و غږول. ځينې تورنې ښځې چې د هغې له حاله خبرې وې په زړه زړه کې وژرېدې. په دوه کلنۍ کې هغې په محبس کې خپل ماشوم ته زده کړه شروع کړه. بل پلو د شينکې ورور

فریدون د هغې د ورکېدو وروسته داسې بدل شو چې بیایې د
 نشې نوم هم وانه خيست، هغه د خپلې خور د حشر د پاره خپل
 ځان گرم گڼلو. د ډېرې خواړۍ او زیار وروسته د پولیسو مفتش
 گرځېدلی و. خو ځله بندي خانې ته هم تللی و خو هغه هېڅکله هم
 له خپلې خور سره مخامخ شوی نه و او که سره مخامخ شوي هم
 وای کېدای شو خپله خور یې نه وای پېژندلې. د لومړۍ شپې د
 ناکردو او د ظلم خاطر و شینکۍ د ټانټې نه هم زیاته وچه کړې
 او رنگ یې تک تور شوی و. د هغې سترگې ټاغې راوتې وې
 چې سړی به ترې وېرېدلو. د شینکۍ په اړه د کور کلي د ټولو
 خلکو گمان دا و چې بنایې د کومو ډزو په منځ کې راگیره
 شوې او وژل شوې وي. د اتو کالو له بند نه وروسته چې شینکۍ
 یو سهار د بندي خانې د لویې دروازې نه خپه را ووتله نو او ه
 کلن زوی هم ورسره و. هغه نه پوهېده چې کومې خواته لاړه شي.
 په سوچونو کې ډوبه وه د بنار پر سر کونوها خوا دې خوا
 وگرځېده. د زوی د پاره یې دا هرڅه بېخي نوي وو. هرڅه ته به
 یې په ډېر تعجب او حسرت کتل، لمر ژېړ شو خو د سرد سیوري
 په غم کې ډوبې شینکۍ د خپل ځان نه بلکې د خپل زوی لپاره
 هم څو څو کرته فکر وکړو. هغه لږه ډېره زده کړه کړې وه خو د
 موجوده قوانینو په اساس یې نوکري نه شوه کولی، ځکه چې دا
 هغه حالت و چې د ښځو په نوکری بندیز و. که کورته بېرته
 وگرځي وروڼه او خويندې به یې زوی قبول نه کړي. هیڅوک هم

يوې تنها ځوانې بښې ته په خپل کور کې ځای نه شي ورکولی. خیر خیرات موندل اوس اسانه نه و، خلک پخپله تش خانک ته ناست وو. که ځان ووژني زوی به یې څه کوي، که هغه هم له ځانه سره ووژني نو د هغه معصوم څه گناه ده. هغه په ټولو بېلابېلو لارو چارو د غور او فکر ترمنځ په چوک کې ولاړه وه چې سترگې یې په مخامخ ولاړ یو زلمي پریوتې چې له ډېره وخته یې دې ته کتل. شینکې پرېکړه وکړه چې د زوی د ژوند د پاره به د جسم فروشی (فحاشۍ) دنده خپله کړي او هم په هغه وخت یې مخامخ زلمي ته اشاره وکړه. زلمي راغی او د شینکې ترڅنگ ودرېدو، د شینکې زوی دغه نوي خپلوان ته په ډېرو عاجزو سترگو وکتل. زلمي خبرې پیل کړې:

- زه له ډېره وخته لکه د سیوري درېسې روان وم.

- جی؟

- ما چې یو ځل ستا سترگې ولیدلې. بیا مې ځان قابو نه کړای شو.

- جی؟

- زه ستاسو څه خدمت کولی شم؟.

شینکې لکه د خوبه چې راوینښه شوې وي. سرله یې ټکان ورکړو. هغې د سرپړونې پورته کړو سترگو کې یې نه لاچاري

وه او نه بې وسي. سترگې يې لکه سکروټه ټکې سرې وې. د لږ وخت له چوپټيا نه وروسته يې له جیب نه يو لوټ راويستلو او زلمي ته يې وروړاندې کړو. ((وروره! ما ته د مخامخ دوکان نه زهر راوړه)) دهغې فيصله بدله شوې وه. زلمي هک پک د شينکۍ د لاس لوټ ته کتل چې په دې کې د پوليسو يو گاډی هلته ودرېدو. دوه درې څارندويان ورڅخه ژر ژر راښکته شول. دوه څارندويان راغلل او شينکۍ يې له مټه ونيوله. لرې ولاړ درېيم څارندوی شايد دهغې مشر و. په ماښامي تياره کې له ونې او څپرې نه د فريدون په څېر ښکاريډو. شينکۍ د فحاشۍ په تهمت ونيول شوه. دهغې زوی ډيرې چيغې ووهلې. هغه د پوليسونه دخپلې مورد راخلاصولو په خاطر پوره وس وکړ خو ځای يې ونه نيو. شينکۍ هم د مات وزرې مرغۍ په څېر بيا بيا په خپل زوی پسې د ځان رسولو غوټې ووهلې مگر هغه د څارونديانو له خوا په موټر کې لکه پنډوکی ورټپل وهلې شوه. موټر پوره رفتار نيولی لاړ. د شينکۍ زوی هم هلته په ځمکه پروت لټې ټکولې او تر هغې پورې يې په موټر پسې کتل چې په دوړو کې ښکارېدو.

د کافرانو خدای

هوسی. د مهاجرو د کمپ په یوه خیمه کې د پوې تټې ډیوې
لاندې ناسته وه او وچه کړسه ډوډۍ یې د اوبو په زور له ستونې
تېروله. بیا بیا به یې د کابل خپل کور مخې ته ودرېد چې دا
وخت به ډاکټر حسین له روغتون څخه بېرته راگرځېدو،
شپاړلس کلنې لور به یې ور پرانیست، مخ لاس به یې
ووینځل، تلوېزیون به ولگول شو، دوی به د ډوډۍ خوړلو ته
لویې کوتی ته ورغلل، خدمتگاري به د ډوډۍ پر مېز هرڅه تیار
ایښي وو. دوی به کېښناستل، هم هغه انگلیسي طرز درې څلور
ډوله (کورس) ډوډۍ به وه. لومړۍ به بنسټوروا راغله، بیا د میوو
او سبزو سلات او ورپسې به د تناره وړیت چرگ یا غوښه وه،
البته د میوو جوس لازمي و، ځکه زمانه بدله شوې وه او اوس د
پیالو کړنگ کړونک هرڅه منعه وو. په تلوېزیون د خبرونو،
وعظونو، تلاوتونو نه پرته بل هېڅ نه اورېدل کېدل د شپې د
ډوډۍ په وخت به پر عمومي توگه خبرونه وو چې دوی به هم
اورېدل او په خوند خوند به یې د خبرو اترو او خندا او خوشالۍ

په منځ کې ډوډۍ خوړله د هوسۍ مخې ته به چې هر وخت کمپ کې په تالي کې دوه درې وچې ډوډۍ، یو نیم په نوم اینګلی یا داسې پیتي چې لامبوزن ورکې که لامبو هم ووهي مګر خبر به نه شي، چې کومه دانه لري او که نه؟ دا به ورته په ځیر شوه نو د خپل کور خوږه منظره به ورته په یاد شوه، خو څو ځلي یې په خپلو مغزو زور واچلو چې دغه بدبختانه زړې منظرې یې له ذهن نه پاکې شي او د اوسني حالاتو سره په امن اوسېدو ته یې پرېږدي لېکن په دې هکله د هغې ټولې هڅې ناکامې شوې وې. ډاکتر حسین برتانيا کې د طب زده کړې سرته رسولې وې او هم هلته یې د هوسۍ سره چې د طب په پوهنځي کې نوې نوې داخله شوې وه پېژندګلو وشوه. خوا که موږ په خپل کور کې د خپل ورور او خور سره ترڅو ورځو کومه خبره ونه کړو او ددې کمښت مو چپرې هم ذهن ته رانه شي مګر څه وخت چې موږ د خپل وطن نه لرې لاړ شو، د خپل خپلوانو، دوستانو او عزیزانو څخه لرې ډېر لرې د پرديو په بیرو ورګډ شونو خپل ځان راته ډېر لاچاره، ډېر بې ځوکه او ډېر تنها رابښکاره شي. په داسې وخت که د خپل وطن یو انځور هم ووينو نو تر ساعتو ورته په ځیر ګورو. که د خپل هیواد پمن سپی هم ووينو نو زړه ته یې نږدې کوو. له خپل وطن سره د مینې احساس هم په دغه وخت کېږي. وطنوال خود لرې خبره ده که چیرې د شاوخوا هیواد

ځينې وگړي هم په سترگو راشي لمن يې کلکه نيسو ، همغه
 زموږ غمخور ، زموږ ورور ، زموږ همدرد او زموږ خواخوږې
 شي. که څه هم هوسۍ کندهارۍ وه او حسين د کابل و مگرد
 دواړو نيرېدې کېدل طبعي وو. دوه ورځو کې دواړه يو بل ته
 دومره نيرېدې شول لکه چې د کوچنيوالي نه يو بل سره پيژني.
 حسين کابل ته د بيرته ورگرځيدو څخه مخکې دواړو د خپلو
 خپلو کورنيو په رضا د دوستانو او ملگرو په يوه محفل کې
 نکاح و تړله. درې کاله وروسته چې هوسۍ هم بيرته هيواد ته
 راستنه شوه نو کابل کې مېشت شول ، دواړو په يوه روغتون
 کې کار کولو ليکن د سياسي حالاتو د بدلیدو څخه وروسته
 هوسۍ لکه د نورو بنځو له کار څخه منع شوه. هغه په کور
 کينناستله يو نيم کتاب به يې لوستلو ليکن ډاکټري چې د
 هرې ورځې ازمينستونه او تجربې غواړي ، د هغې له لاسه
 ووتل. هوسۍ ډوډۍ خوړله او که نه هيڅ پوهه نه شوه ليکن چې
 تالي ته يې کتل هغه به تش و.

داسې ورځو او شپو کې چې اوږه لامده شي اکثر د انسان د
 مخې نه يا پيشو ډوډۍ و تنستوي يا په تالي کې غوړگۍ نه
 چرمخکۍ راولويږي ، البته د هوسۍ تالی تش و. پاڅېده
 لاسونه يې و مينځل او د خپل لمن سره يې وچ کړل. اوس هغه
 وختونه نه وو چې دوی به د لاسپاک سره لاسونه وچول او بيا به

پرې کریم مگلو. د هوسی ټول ټال، مال ملکیت په یوه بکسه کې بند و. خو جوړې کالي، یوه جوړه پیزار، یو پاسپورټ، د سمال کې غوټه یو څو روپیۍ او یو څو نیم سوي کاغذونه..... هغې خپله بکسه خلاصه کړه د هر څه نه اول یې همغه کاغذونه راوويستل، ورته یې په ځیر ځیروکتل، سترگې یې ډکې شوې تر مې اوښکې یې په سوي څپره ښکته را وبهیدې د کاغذ د پاسه هغې سمدستي د هغه کاغذ د پاسه خپل لستونې کینود او اوښکه وچه شوه. د وخت تیریدو سره د بنیاد م هره اوښکه همدغسې وچیرې لیکن ځینې پهرهونه د تل لپاره شنه وي، هغه نه په وینښه موږ ارام ته پریردې او نه په خوب کې. د هوسی نیم سوي کاغذونه هم هغه پهرهونه وو چې تر مرگه د هغې له ذهن څخه وتوکی نه وو. بیا یې په هغه مجله کې سمبال کینودل له کومې چې را ویستلي وو. هوسی د کمپ د زرگونو ښځو، نارینه وو، سپین ږیرو، تورو سرو او زلموتو ځینې وه چې د افغانستان شرایطو خپلې خاورې خپل کور، خپل کلي او وطن هر څه پرېښودو ته مجبوره کړي وو. ټول به درسته ورځ ځای په ځای ډلې ډلې ناست وو لیکن هیچا به د بل سره خبره نه کوله، د ټولو په څېرو کې یوه عجیبه مایوسي ښکاریده د ټولو ایکی یوه کیسه او ایکی یو داستان وو. په هر کور کې مرگ ژوبلې شوې وې، مرگ ژوبلې هم د زړو نه بلکې د شنو لښتو

داسې داسې ځوانان وو چې د ځوانيمرگ بسکڼځايي له خلکو هېره کړې وه. هريو د خپل خپل کور د ملا تير و. د هريو کيسه بس د هغه مخ ته په کتو معلوميدله. لکه تيرې به يو بل ته مخامخ ناست وو چې له دوی ځنې يوه هم هوسۍ وه. د وخت بادارانو د هغې لور هم ورسره نه وه پريښې، د نورو مهاجرو په نسبت هوسۍ فقط دغه توپير درلوده چې هغې تل د ځينې خيرې تکل کاوه. د يوې داسې خيرې چې د هغې د مير په وينو د لږلي نيم سويو کاغذونو عبارت ولوستل شي، ليکن تردې وخته هيڅوک ورته داسې برابر نشو. عبارت ځينې فارسي يا عربي نه وو، بلکې کوم بل ډول و. هغې يو سوړ اسويلی وکړ او مخامخ د تمبوآنو نه گړد چاپېره په لوبو بوخت ماشومانو يې سترگې وښتې، څومره ښه عمروي د کوچنيتوب، نه غم نه فکر بس خوراک څښاک مستي، لوبې او خندا او خوشالي. ليکن افسوس افغانستان کې له ډېرو وخته ځينې ماشوم نه زيږيده، بس پلرونه زيږيدل چې د سترگو پرانستلو نه مخکې يې په تندوباندې لوړې ژورې او په سترگو کې د نه ختميدونکي تشيال ننداره کيدله. د هوسۍ هغه وخت رايايد شو چې د روغتون د هغې د اطاق نه بهر په تختې (لوحه) ثبت وو (مېرمن هوسۍ شاهنواز حسين سيلمان خيل ... ايم بي بي ايس لندن) د اطاق نه بهر په بينچ د ناستو مريضانو صحنه هم

د هغې مخې ته وگرځېده چې څه وخت به دا د جراحي د خونې
 څخه په بېړه د مريضانو د معاينې لپاره خپل اطاق ته ورننوتله
 نو د بهر خلکو ناست گنگوسي به يې واوريډې چې (گوره
 ډاکټره صاحبه دا ده راغله) (ښه! دا ډاکټره ده ډيره وړه ده)
 (ياره خو خداي يې په لاس کې ډيره شفا اچولې ده) او داسې
 نور. د هغې ذهن ته د نيمې شپې د دوه بجونه پس هغه عکس هم
 روښانه شو چې يو ټوپکوال د اوږې سره دوه ټوپکونه زورپند
 کړي وو چې بيا وروسته معلومه شوه د جهاد ننگيالي دې
 راوستی و. دوی په ډيره ويړه هغه وخت ورپرانستې و، کله
 چې ورته ښه باور ورکړای شوی و، چې هغوی ځيني شوقماران
 ، دارماريا وژونکي نه دي، د دين سپيڅلي جنگيالي دي چې
 يو په پتون په گولي لگيدلی دی. د هغې ميره ډاکټر حسين او
 دې دواړو په شريکه د ژوبل د پتون څخه مردکی ويستلو، چې
 په دغه وخت هغه دومره روږې (چغې) وهلې وې که عادي
 حالات وی نو د ټول چم خلک به راغونډ شوي وای. له درد څخه
 د ټپي د خيال بل پلوت ته د گرځولو په خاطر ډاکټر حسين د هغه
 څخه پوښتلي وو چې دا څنگه ټپي شوی؟ هغه ورته په ځواب
 کې کله د يو او کله ورته د بل حزب لپاره د جنگيدو او دغسې د
 ټپي کيدو کيسې کړې وې. د مردکي د ويستل کيدو نه وروسته
 د هغه په خبره د بخو خولو غټ غټ څاڅکي رابښکاره وواو هغه

د گوت او بو د پاره لپه نیولو اشاره کړې وه. ډاکټر حسین لاسونه ووينځل د هوسۍ لاسونه لا ککړ وو. لیکن خپلې لور ته بې چې هېڅ کله هم د کوم نارینه مخې ته نه وه ورغلې د او بو راوړلو د پاره غږ کړی و. نانځکه چې له نانځکې هم بنایسته وه اوبه ورته راوړې وې او چې ژوبل جنگیالي ته د ورکولو نه وروسته بیرته وتله نو هوسۍ ته د ولاړ بل عسکر هغه گنگوسه هم وریاده شوه چې ویلي وو (خیز خو ډیر بڼه دی... څه خیال لرې ؟) او بل جنگیالي په نه سر خوځولی و.

هوسۍ بلاخره خپل هدف ته ورننډه شوه او یوه ورځ د پاکستانی کمپ څخه په څه ناڅه چل ووتله او هند ته ورداخله شوه، هغه باوري وه چې د هغې نیم سوي کاغذونه فقط هند کې لوستل کیدلی شي ځکه چې د سانسکریت پوهه ادیبان هند کې په اسانه پیدا کیدلی شي، بې له کوم خطر. هوسۍ ناپوهه یا بې سواده بڼه نه وه. د دغه راز کاغذ په ارزښت او حساسیت بڼه پوهیدله، هغې هر چاته دا نشو بنودلی او بیا په هند کې چې د مذهبي لیونو شمار ورکې بڼه پریمانه دی او په معمولي پېښه هم دا راز شیان په بارو تو د بخرکي کار کولی شي د ډیر احتیاط اړتیا وه. هوسۍ نیغه ډیلی ته را ورسیده، ډیلی د انسانانو میړتون دی، نه د شپې سرکونه تشیږی او نه د ورځې لیکن هوسۍ ته دا بیخي یوه سحرا غوندې ښکاریدله، د ځینو

محلی خلکو څخه یې د سانسکریت د کوم پوه او عالم په اړه پوښتنه وکړه لیکن هیڅا ورته کوم ښه سپړی پیدا نه کړای شو. یوه ورځ سحر چې په لاره تیریده نو د یو معبد نه بهر همهمغسې عبارت یې ولید، سمدستي د مندر وره ته ورنیږدې شوه لیکن له دې ډاره چیرې بې دینه نشي او مسلماني یې له لاسه لاړه نه شي، مندر ته داخله نه شوه، دننه ځینې دینې مناجات لوستل کیدل. هوسی یوې ښځې ته چې لږه لږه په انگلیسي پوهیدله د مندر د پیر سره د لیدو غوښتنه وکړه. پیر چې په مراسمو بوخت و تر ډیره وخته بهر را ونه وتو لیکن هوسی د دې کار لپاره درست عمر انتظار کولی شو، پوره یو ساعت وروسته پیر رانښکاره شو، هوسی چې د بهر د سړک پر غاړه ناسته وه جیگه شوه، دهغه هر کلی یې وکړ او ځینې گونښه ځای کې د خپل کاغذ د لوست خواست یې ورته وکړ. د هوسی غمجنې څیرې ورکو سترگو کاواکو خبرو پیر مجبوره کړو چې یو څنگ ته ورسره لاړ شي لیکن هوسی هغه له خپله ځانه سره د هوټل خپلې خونې ته بوتلو. په ډیره ویره ویره خپله مجله له بکس څخه را وویستله او ویې ویل (پنډت جی! زه لکه ستا لوریم. ددې کاغذ لوست زما د پاره زما د ژوند نه گران دي، زما ټول ژوند په دې تکیه لري، که په دې کې زما کومه خطا وي نو زه د یوې لور په حیث اول تاسي نه بخښنه غواړم) او بیا نیم سوی کاغذ د

پنډت جي (پير) په لاس کې کيښود ، پنډت د کاغذ لاسته په ورتللو پوښتنه وکړه (دا خو سوی دی ؟ دا د څه سره ککړ ...؟)

- هوسی: زما د میړه وینه.....

- پنډت جي: رام رام رام رام....

او پنډت جي هغه کاغذ سمدستی ښکته و غورځولو لکه چې هغه کاغذ نه وي بلکې مار چيچلی وي. هوسی ته یې په ډیر قهر وکتل ځکه په وینو لږلي کاغذ د پنډت جي مذهب او عقیده خرابه کړې وه، لیکن د هوسی د عاجزی په لیدو وینس شو او له وراهه یې کاغذ ته په کتلو فیصله وکړه.

- پنډت جي: دا سانسکریت نه دی دا زه نشم لوستلی.

او ددې سره د هوسی د امیدونو مانې ښکته را ولویده اوس به نو چاته مراجعه کوم. هغه په کټ کینښناستله او پیر د خدای په امانی سره له کوټې ووت. هوسی د سوچونو او فکرونو په زانگو ښکته پورته کېدله مګر اوس یې چاره هم نه وه. هوسی ماتيې قبلولو ته هم تیاره نه وه، په افغانستان کې زیاتره لرغوني اثار د بودايي دور دي، هغې تصمیم ونيولو چې یو بودايي مرکز ته به ورشي او هلته به د بودايي مذهب راهب (پیشوا) کومک ترلاسه کړي او په بله ورځ هغې یو بودايي مرکز ته ځان رسولی

و. زیږو جامو کې نغښتي راهب ته ناسته وه او هغه ورته ویل چې: بچوپیه! دا نه بودایي ژبه ده، نه تایې او نه تبتې. دا راته ښکاري چې گورمکي ده. گورمکي د سیکهانو د مذهبي کتابونو ژبه ده. بودایي راهب د هوسی په زړه کې د امید او هیلو یوه وړانگه روښانه کړه، هغې ته سمدستي وریاد شول چې د دوي د کورنۍ لېرې د سیکهانو یو درامسال هم و، دا به حتمي گورمکي ژبه وي. د امید په دغه خادر پټه هوسی د خپل هوټل په لور روانه شوه، د خپلې خاورې کلي، د خپلې لور، د خپلو خلکو د کور او شاوخوا منظرو د هغې زړه په لومړي ځل و درد ولو. هغې سوچ وکړو (دا ولې؟) ((دا څوک دي؟ ولې یې زموږ سره داسې دښمني وکړه؟ ایا موږ پخپله ددې گرم یو؟ ترڅو....؟ تر کومې...؟ موږ خو ټول تباه شو، له مرگه وروسته خو د مرضونو چینجی هم دو جوړ نه وتښتي، اوس زموږ سره څه پاتې دي؟ دا هډوکي هم راته خوري.؟)) د دغه کشمش سره هوسی څه وخت هوټل ته ورسیده، څه وخت یې ډوډۍ وخورله او کله یې سترگې بندې شوې، هېڅ پوهه نه شوه، لیکن په بله ورځ چې تر دولس بجو وینه نه شوه نو د هوټل نوکر ور وډبولو او دا یې وینه کړه. نن هغه باوري وه چې د هغې د نیم سویو کاغذونو عبارت به ولوستل شي. ژر ژر تیاره شوه، مجله یې بیا تر څنډې ونيوله او وتونکې وه چې هوټل واله چای یا

سهارنی ناشته راوړله. هوسی د هندي فلمونو نه څه ناڅه هندي هم زده کړې وه. د هوټل واله هلک څخه یې ورو غوندې پوښتنه وکړه:

- هوسی: بهیا، دلته د سیکهانو ټیمپل شته؟

- هوټلواله: گوردواره میم صاحب؟

- هوسی: بلې بلې گوردواره.

- هوټلواله: لویه که وړه؟

- هوسی: نه ښه غوندې چې یو ښه پریست (ملا) هم ولري.

- هوټلواله: ملا نه بهن جی! د گورد وارې پیر ته پایجی وایی.

- پایجی خو هره گوردواره کې وي.

- هوسی: ټول په گورمکي پوهیږي؟ که هسې یې یاده وي.

- هوټلواله: دا خوراته نه ده معلومه، لیکن دلته خو په څنگ

کې یوه ښه غټه گوردواره ده، ماتاسوندری، هلته خو ډیره بیړه نه وي لیکن گورد واره ډیره لویه ده او تاریخی هم راته ښکاري.

هوسی د همدغه شان ځای په تکل کې وه، هغلته به هرو مرو یو پایجی پیدا کیږي. په دغه هیله هغې یوه اتوریکشه ونيوله

او ورته د ماتا سوندرې گوردواري ته د تگ په اړه وويل. لس دقيقو كې ريكشه د گوردواري مخې ته ورسیده. هوسی د ريكشوان په لاس كې د پنځوس روپو لوټ كينښود او بې له سوچ او فكر سمه گوردواري ته داخله شوه د هغې نه هير شوي وو چې دا كوم ځای ته روانه ده ايا د غلته به د هغې دين او مذهب په ځای پاتې شي او كه نه؟ ليكن چې زينو ته ورختله هغلته يې يو سپين ږيری سيكهه چې سپينې جامې يې اغوستې او يوسپين پتكي يې تړلې و. دې وليد او ترې يې پوښتنه وكړه:

- بهايي جي، ... دلته پايجي چيرته پيدا كيږي؟

- بهايي جي: ولې څه خبره ده؟

- هوسی: زما يو ډير ضروري كار دی.

بهايي جي: لورې! همزه پايجي يم وايه څه خبره ده؟

هوسی: ورته لږ لږېد وړاندې ونې په لورد تگ غوښتنه وكړه او هلته يې د مجلې څخه سوې پاڼه را وويستله او د هغه په لاس يې كينښودله پايجي تگ سور شو لكه اوږد پاڼې په اخيستلو يې (واحدگورو... واحدگورو... واحدگورو...) وويل كاغذ يې ښكل كړو او لاس يې سمدستي د اوږې سره ځورندې چرې ته ورغی.

- پایجی: چا کړې ده دا نارواه؟

د هوسی د خولې د ویرې او ډاره فقط ناخاپه ووتل ((مانه ده کړې...))

په سلگو شوه ... چې ښه یې وژړل او غریب یې مات شو نو ولاړ پایجی یې په سرلاس کینښود او ورته یې وویل: ها بچیه دا د چا کار دی؟.

هوسی خوله پرانستله لیکن لکه چې ژبه یې چا نیولې وي له خولې یې هېڅ ونه وتل. پایجی د هغې په اوږه لکه د یو مهربانه پلارلاس کینښود، مخامخ خونې ته یې بوتله او به یې ورته را وړلې، لږه د لاسه یې ورته وکړله او بیا یې ترې پوښتنه وکړله: بچیه دا د کوم ځای پېښه ده؟ د هوسی په وړاندې د خپل هیواد منظره رڼا شوه هر خوا اخ و ډب، خوف او ډار ژړا او انگولا، وژنې، قتل او غارت. هغې ته ورځیني نوي نوي اعلانونه، نوې نوې جزاگانې، نوي نوي امرونه، کله د ښونځیو او کله د مدرسو بندیدل، کله په راډیو او تلویزیون بندیزونه، کله د ربړې او کله د ستر او د ښځو په زده کړو د بندیز اعلانونه هر څه وریاد شول. د هغې مخې ته هغه منظره هم ورته ودریده، چې د کابل ښار نه اتیا کیلو متره لرې د یو ښار په چاودنه کې دیارلس طالبان شهیدان شوي او گڼ نور ټپیان شوي وو. هغې ته ورپه

یاد شول چې څه وخت د هغې مېړه په سره غرمه کې پاڅول شوی او روغتون ته بوتلل شوی و، چې د ټپیانو درملنه وکړي. هغې ته ښه ورپه یاد شول چې په دریمه ورځ مازدیگر په بیرته راگرځېدو د هغې مېړه ډاکټر حسین ویلي وو چې ټول ټال اتلس نفره وو، ځینې لږ ژوبل وو خو پنځه نفره په مخ بد بد سوي وو. د یو د ژوندي پاتې کېدو امکان هم نه و لیکن پاتې څلور که خدای کول نو بچ به شي. مخونه یې بیخي سوي دي، درې نیم یا څلور کاله وروسته به د پلاستيک د عملیاتو سره بیخي ښه شي. هوسی ته بیا هغه وخت هم ورپه یاد شو چې دوی ټول د شپې د ډوډۍ لپاره ناست و، په تلویزیون خبرونه راتلونکي وو، دوی ډوډۍ شروع کړې او دوه درې مړۍ یې هم لانه وې کړې چې خبرونه شروع شول، مړۍ د دوی په لاسونو کې وه. د بامیانو د بودا مجسمه والوزول شوه. دوهمه مجسمه هم ونړول شوه. د موزیم مجسمې، بوتان، کتابونه، اثار، لوخي، لرگي، هر څه چې د تاریخ سره یې کومه نږدې یا لرې اړیکه درلوده مات، خیري او وسوزول شول. ښار کې چار چاپېره د دین او مذهب په نوم د کفر او جهالت د خاتمی په نوم یو توفان روان و، د الله اکبر نارې او انگازې وې، خبرونه لا روان و چې په دې کې چا وړ وډبولو، ډاکټر حسین مړۍ په لاس له گریوانه ونيول شو په زور یو ځای کې ورگوزار کړی شو او له ځانه سره بوتللی شو.

هوسی او د هغې لور ډیرې ژړاوې او انګولاوې وکړلې لیکن هیچا وانه وریدې، بله ورځ یو اطاق کې فیصله صادره شوه، په حسین د څلورو دینداره طالب جنگیالیو د داسې علاج تهمت ولګول شو چې د هغوی د علاج د څلورو میاشتو وروسته هم ږیره نه وه راختلې او اوس د ږیرې د راختلو امکان هم نه و. دا د حسین چې په انګلیستان کې یې زده کړې کړې وې د سپین پوستو سره د دسیسو لومړۍ نښه وه. دوهمه ګناه یې د څارندویانو لخوا د محاکمې لپاره د راوستلو په وخت په ټلویزیون د دښمن د عناصرو یانې د بی بی سی د خبرونو د اوریدو وه، دواړو تورو نو (تهمتونو) دپاره حسین ته په بله ورځ په څلور لارې کې په ګولي د ویشتلو امر شوی و. هوسی ته ورپه یاد شول چې څه وخت هغه څلور لارې کې د حسین د ویشتل کیدونه وروسته یوه چیغه وهلې او په منډه ښکته په ځمکه د را پریوتې د حسین د وجود پلو ورغلي وه نو هېڅ څوک هم نه و چې د هغې خواته ورغلي و، حسین لاس او پښې پرچکې وهلې، ګولي، د هغه د سینې نه پورې وتې وه، د تودو وینو شپهار روان و هغلته لږ وخت مخکې د مات کړای شویو بوتانو ږنګ کړای شوو مجسمو ټوټې او څیري شوي اثار خواره واره پراته وو، یو څو کاغذونه چې لا اوریې نه و مړ شوی، هغې راپورته کړي وو چې د خپل میره په پرهريې ولګوي

او ټکور يې کړي. څه وخت چې هغې هغه نيم سوي کاغذونه د خپل ميره په پرهر ايښی و خداى خبر چې هغه ساه لرله هم او که نه، ليکن هوسى خو خپل وس کاوه. د کاغذ د تودې ايرې په حسين هېڅ کومه اغيزه ونه شوه ليکن هغلته خداى خبر چې له کومې را نازل شوي يو ملا د قاضي چوکى نيولې وه او ديو مات بوت په سر ناست دغه پريکړه يې اورولې وه: دا دې بې پته او لوچکې ښځې څه وکړل؟ د کافرانو د کتاب په پاڼو يې د يو مسلمان پر وجود ټکور ولگولو، دې خوزموږ مړي هم مردار کړل، هغه يې هم مرتد کړو، اوس دده د پاره نه موږ د جنازې لمونځ کولى شو او نه دوعا، بې د خداى د نوم دى به نيغ دوزخ ته ځي. او اى ښځې! که ته د دين او دنيا ثوب غواړې نو سمدستي دى طلاق کړه. هوسى ژر ورمنده کړې او هغه) غير ديني) نيم سوي کاغذونه يې د خپل ميره د وجود څخه لرې کړي و. شاوخوا اوس هېڅوک هم نه و. هوسى نيم سوي کاغذونه پخپل موتي کې کلک نيولي وو او چې کورته بيرته را رسيدلې او لږ په هوش راغلې وه نو هغه کاغذونو ته يې پام شوى و. هغې د گوردواري پايجي ته وويل:

- بابا! فقط په دې پوهيدل غواړم چې په دې کاغذونو کې څه ليکلي دي؟ ايا زما ميره به؟

او د سیکهانو پایجی چې تر اوسه بیخي گونگ ولاړو.
 سترگې یې پټې کړې، ورو غوندې له ځانه سره وبنگید، خدای
 یو دی، هم دهغه نوم حق او صداقت دی، د دنیا هر خیزد هغه د
 امر تابع دی، هغه نه د چا څخه ویره لري او نه د چا سره کینه هغه
 نه کوم شک لري. نه د کوم صورت نه زیرېدلی او نه مري. انسان
 د خپل پیر په مرسته د هغه د حصول هڅه کولی شي.

پایجی ورو غوندې سترگې پرانستې، نیم سوي کاغذونه
 چې په وینو لږلي و ښکل یې کړل او بیا یې وویل ((لورې واوړه
 ! په دې کې چې لیکلي دي، ای د لاچارو او د غریبانو تکلیفات
 او درد او غم رفعه کوونکي خالق! ته کامل یې، ته مکمل یې
 هم ته یې د بې کسو مل او مرستیال، تاته پنا غواړم، زما مرسته
 وکړه، زما کومک وکړه، ته د ټولو عاجزانو رفیق او ملگری یې
 ، ته د درد او غم رفعه کوونکی یې، هم ته د هر چا له زړه نه خبر
 یې، هم ته د هر چا په زړه کې اوسې، ته د هر چا خالق، ته د هر
 چا بادار یې، هیڅ څوک له تا برنشته، هغه وخت چې مور، پلار
 ، زوی، رور، همزولی، مل، لمسی، کړوسی، هیڅ څوک به هم
 ستا تر څنګه نه وي او ته به یک تنها یې، په هغه وخت کې به
 فقط دا یکی یو خدای نوم ستا مل وي. هغه وخت چې اسرافیل
 به ستا وجود را پورته کوي نو ته به یوازې یې، فقط د الله نوم به
 تاته ډاډ او راحت در رسوي. هغه وخت چې ته به د لویو لویو

مشکلاتو تر منځ را گيريږي ، د وتلو هيڅ لاره به نه مومي ، د
خدای د نوم په يادولو ستا ټول کړاوونه به د سترگو په رڼا کې پنا
شي ، ته که هرڅه د مجسمو او بوتانو عبادت وکړي ليکن ستا د
واړه مصيبتونو او کړاونو خاتمه يوازې د هغه د نوم په يادولو
سره کيږي. يا ربه ! زما ټوله تکيه هم په تاده ، فقط ته زما مل
بې زما مرسته به کوي.))

د گوردواري د پايجي سترگې پرانستې وې ليکن هوسۍ په
فکرونو کې غرقه وه. هغې سوچ کولو چې ايا د مسلمانانو خدای
به د نورو د خدايانو نه جدا وي.؟ ايا که خدای د رب په نوم ياد
کړای شي ، موږ به دوزخيان شو.؟ موږ به کافران شو؟ ، د گورد
واري نه د حمد او ثنا داسې اوازونه اوريدل کيدل:

-خوک وايي رام رام ، خوک وايي خدای.

همدغو فکرونو کې هوسۍ بيرته روانه شوه ، د هغې په خيره د
ډاډ او تسکين يوه وړانگه ليدل کيدله چې د ميړه په پرهرې هم
د خدای د نوم ټکور لگيدلی و.. د کافرانو د خدای...

پرتوگابښ

زوی یې له دوو میاشتو راهیسې بې درکه و، خپل او پردي یې ورپسې ګرځیدل، خو هیچا ته یې څه پته نه لګیده، ان تردې چې پولیس هم د هغه په اړه د پوره معلوماتو په ټولولو کې پاتې راغلي وو. یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ورپه زوره - زوره وډبېد، اغاجان ورپرانېست، څلور پولیس له ټوپکو سره ورننوتل او له ننوتو سره سم یې اغاجان له خټه ونيوه.

- ووايه! زوی دې چېرته پټ کړی دی؟

اغاجان په ژړا غوښي او ازوويل:

- صاحبه ما چېرته پټ کړی دی، زما خو ورپسې اوښکې وچې شوې، شپه او ورځ را کره ویردی او نه یې مور څه خوري او نه یې خويندې.

- ښه! نو په هوا ژوندي یاست؟ همدا مو اوریدل غوښتل، زموږ خیال و چې تاسو به ساده باده خلک یاستئ. چم ګاونډ، کلي او هېواد کې څه روان دي، تاسو به هیڅ ورسره سروکار نلرئ، مګر نن هر څه مالوم شول، سپینه ولې نه وایې چې زوی

دې ترورستانو سره مل دی ، دا غټې ، غټې خیتې مو له بادونه
دي ډکې شوې ، دا ټول د ترورستانو مال دی.

اغا جان ډېر خو گندونه وخورل ، خدای او رسول یې ډیر ورته یاد
کړل. دهغه پر ملا باندې د کنداغونو سختو وارونو د څنگ له
کوټې بنځینه ترغولي را ورسولې او په ژړا ، ژړا یې اسمان په
سرواخیست ، خو د پولیسو بې رحمه زړه ته ترس ونه لویده.

-روان شه ! دروغ او رښتیا به دې نن مالوم شي ، ستا ټول ټبر
راته د ترورستانو جاسوسان بنکاري ، ووځه ، د بنځو پروني
کې ځان مه پټوه.

اغا جان تر اوسه څه متنونه ، زاری کولې مگر د پروني شاته د
پتیدو خبرې د هغه درنې پښې له وزرونه هم سپکې کړې ، په
فکرونو کې ډوب ورسره روان شو .

له ځان سره یې وویل :

- یا الله ! زما د ټبر به څه کیږي ؟ لونې مې هم اوس پېغلټوب ته
رسیدلي دي ، د هغوی به څه کیږي ؟ کور کې یو نارینه هم نشته
چې پام پرې وکړي او نیږدې خپل او خپلوان هم نشته.

اغا جان څه وخت وروسته څارندوی ته ورسیده ، له خپل ځانه هیڅ خبر نه و ، دکور فکر وړی و خود پولیسو د مشر غږ له فکرونو را وینس کړو.

-خومره یې رالیرلي دي ؟

-جي

- جي ، جي مه کوه !رښتیا ، رښتیا راته ووايه ، که نه دا ډنډه وینې ، ددې دوه ، گوډاره ستا دارو دي ، وایه هغه خر.... دې په کوم ځای کې پټ کړی دی ، پوزې ته دې را وستم ، هغه پخوا هم ستا زوی و که نه چې د ترورستانو سره مونیولی او بیال له مونږ سره په نښته کې مړ شوی و؟

- نه سيبه !زه له پخوانه نه يم خبر ، زما د زوی نوم خودل اغا دی ، د هغه دور کیدو په اړه خو ما راپور هم ثبت کړی دی.

- یو خوا له ترورستانو نه پیسې اخلې ، زامن او لونی ورسره لیرې او بیاد دروغو راپورونه ... پولیس له هرڅه نه خبر دي ، موږ ته راپور راغلی چې ستا زوی له ترورستانو سره مل دی .

د پولیسو مشر امر وکړ:

- توري کوتې ته یې واچوئ.

د اغا جان منتونه او زارۍ هسې عبث لارې، پوليس خپله
فيصله اورولې وه او په نړۍ کې داسې قوت نه و چې هغه له دغه
مصيبت نه خلاص کړي.

د بندي خانې په تورتمه کوټنۍ کې د اغا جان ژړا او انگولا هم د
خلورو ديوالونو تر منځ غلې شوه.

په څلورمه، پنځمه ورځ چې د هغه ټبر (مېرمن) څارندوی ته د
ورنوتلو او له پوليسو څخه يې د خپله ميره په اړه د پوښتنې
جرات وکړ نو خبره شوه چې هغه يې د ښار لويې بندي خانې ته
استولی دی. د اغا جان مېرمنې له څارندوی څخه د وتلونه
وروسته د خپل خاوند د را خلاصولو په خاطر د چم گاونډ، د
مشرانو او کشرانو گيرې ونيولې خو په دې ورځو کې چا
پوليسو ته د نيرېدې کيدو خو لا څه چې د کتلو زړه هم نه کاوه.

د وخت په تيريدو سره د آغا جان د مېرمنې غوړ ته داسې
گنگوسي ووروسېدې چې گواکې هغه په دريمه ورځ په
څارندوی کې د پوليسو له خوا د تروستانو په اړه د مالوماتو تر
لاسه کولو په خاطر د وهلو او ټکولو پر وخت وژل شوی او د هغه
مړی يې د سره کمر په بڼې کې ښخ کړی دی.

خود هغې زړه د دغه حقيقت منلو ته تيار نه و او هره ورځ به له کوره وتله ، کله به يو ځای او کله بل ځای د خپل مېړه په اړه به يې پوښتنې کولې ، د مېړه بندي کيدا يې د زوی غم هم ورڅخه څه ناڅه هېر کړی و .

هر کله به چې دا د مېړه په لټه کې له کوره وتله نو هر ځل به يې يوه نفر ته يې د کور د خيال ساتنې په اړه ويل ، هغه نفر نه د دوی خپل و او نه د دوی گاونډی ، بلکې يو نرېښځی دلاور و ، چې د خلکو په واده ، کوژدن ، زيريدنې او يا هم په سنتی کې به يې ميدان گرمولو چې له دې لارې به يې پيسې لاسته راوړلې او د خپل ژوند شپې به يې سبا کولې .

د اغاجان له بندي کيدو وروسته همدغه نرېښځی دلاور و چې کله به د نارينه او کله به د ښځو په کالو کې د دوی د کور ورډبولو او له بازاره به يې د سود سودا ، وړلو راوړلو پوښتنه کوله ، که څه به د راوړلو وړ ، نو هغه کار به يې سرته رسولو ، بيا به يې د دوی له کوره لرې ، د کوڅې په بل سر کې د پروت گټه د پاسه ډډه لگوله ، هر تلونکي او راتلونکي ته به يې د طمعې نه پرته که چا ځواب ورکاوه او که نه خود به سلام يا په خير راغلی ويل .

د دلاور سترگې به هميشه د اغاجان د کور په ورېښځي وې ، په ټکنه غرمه کې به چې مطمئن شو ، چې د اغاجان تېر او درې

واړه لونيې به اوس د ډوډۍ د خوړلو څخه وروسته ويدي شوي وي ، نو دی به هم جگ شو او خپله لاره به يې ونيوله.

په هغه ورځ هم د آغا جان مېرمنې ورته ويلي و ، چې ښايې د شپې پورې هم بيرته رانشي ، دلاور ټوله ورځ په لوړه تېره کړه او بيا درسته شپه يې هم په تش نس او شوگيره تېره کړې وه ، شاوخوا لس بجې د آغا جان ميرمن چې ده به ورته ترور ويل ، بيرته راغله ، نو دلاورد امانت ورسپارلو وروسته کلي نه بهر په شاړه کې پرته خپلې کيږدۍ ته لاړ ، په کټ پريوت او لکه ماشوم په بې غمه خوب کې په خريدو شو.

دلاورته به د نورو کليوالو په څېر د آغا جان لونه هم ماما ويل ، دی د ټول کلي د مشرانو او کشرانو ماما و ، په داسې حال کې چې د ځمکې پر مخ يې هيڅ خپل نه درلوده ، همدا کلي دده خپل و ، که چېرې به بې ځايه ناروا به ورسره وشوه او يا به هم د کلي ځلموتو په ټوکو ټکالو کې په رښتيا وواهه ، نو د څو ورځو لپاره به شاوخوا کوم بل کلي ته لاړو خو د لږې مودې وروسته به لکه د پمن سپي لکۍ په خپو منډلې بيرته راغی او هر چاته به يې موسکۍ خوله چينگه چينگه کوله او ويل به چې پلاني کاکا په زوره راوستم ، گني نه راتلم ، کليوال اوس دده له دغه عادت سره ښه اشنا وو.

د اغاجان له تگ راهيسې د هغه د فاميل د پاره د لاوړ نه زيات باوري او اعتمادي سړی نه و، هم بې ضرره و او هم بې د څه طمع بې نه لرله، بس که کومه گيله به يې وه، نو له پاک پروردگار نه يې کوله، چې ولې يې داسې پيدا کړی دی، څه خطا يې کړې وه، له دې نه چې نه وی پيدا شوی ښه به و.

هره شپه به په کټ کې له پريوتلو وروسته په دغو فکرونو او غمونو ډوب له خدای سره په جنگ و، او بالاخره به په ډکو سترگو ویده شو. خو سهار به وينيدوسره سم د شپې هر څه ورڅخه هېر وو، په يو نوي جوش به له خپلې جونگرې ووت.

د اغاجان مېرمن ډېره ځيرکه او پوهه ښځه وه، هغې غېر له دلاوړ نه په بل هيچا باور نه کاوه.

د هغې درې واړه لونيې اوس د پيغلتيوب په درشل ولاړې وې، بخت رويداره، چې د ژوند اولس سپرلي يې ليدلي وو، سپوږمۍ هم شرموله، هغسې خو درې واړه خويندې مورته ورته ډيرې ښايسته وې او د پلار په څېر د سرو د ونې دنگې، ښانگې وانگې ونه يې وه، مگر مشره خوري يې دومره ښايسته وه لکه نانځکه، د هغې د اخلاقو په اړه به شاوخوا خلکو مثالونه ورکول.

که دل اغانه وای ورک شوی نو د بخت رویدارې واده به وخته
شوی و.

تاج ملوک خان چې په خومره مینه د خپل یوازیني زوی هاشم
ملوک د پاره د بخت بېدارې د پلار لخوا د ننوتې د منل کېدو
درنه میل مستیا او بندار جوړ کړی ونو د دل اغانه ورکیدو سره
سم په هومره بیرې په مات زړه د دغه کوژدن ماتولو ته مجبور
شوی و، هیڅوک نه پوهېدل چې دغه کوژدن د چا په زور ماته
شوې وه، مگر د اغاجان کورنۍ د غمونو په داسې سیلاب ور
لاهو وه، چې نه پوهېده کوم غم وژاري او کوم یو پریږدي.

یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ناڅاپه وروږ بېدو، د اغاجان مېرمن
ورغږ کړ:

- څوک یې درغلم. د دروازې پرانستل کیدو سره سم څلور تنه
په زوره کور ته دننه ورننوتل.

د دریو تنو په لاس کې ټوپکې او څلورم تن په خپل لاس کې
کتاب نیولی له هیبته ډک و.

یو تن وویل:

- ترورې موږ ستا تکلیف ختمولو ته راغلي یو، ستا د لوڼو سره
نکاح کول غواړو، راشه ملاصاحبه !

له دې سره د کوټې په لور لاړ، پاتې درې تنه هم ور روان شول.

د اغاجان مېرمنې په حيرانتيا وپوښتل:

داڅه وايي بچيه، داڅه وايي....؟

له ډيرې ويريږ د هغې له خولې نور څه ونه وتل.

د اغاجان لونيې د ور پرانستل كيدو سره ښځينه كوټې ته ننوتې، هغوى د كوټې د كړكۍ نه ټوله ننداره وکړه، په هرڅه پوه شوې، د كوټې يو ور كوڅې پلوته پرانستل كيدو، منځنۍ لور ادينې هغه ور پرانست، په ډېر اميد يې د كوڅې په سر كې پروت كټ ته وکتل، دلاور خپلې جونگرې ته د تگ لپاه جگ شوى و، ادينې ور منډه كړه او دلاور يې له مټه ونيولو:

محافظان دي كه قاتلان خو كورته مورا ننوتې دي، ژر كوه؟

د ادينې په پښو كې زور نه و، هم هغلته په كټ كينښناسته، دلاور منډه كړه، له هم هغه لارې كوټې ته ورداخل شو، د اغاجان مشرې لور ورته هرڅه بيانول چې په دې كې اواز شو:

- يه جينكو ژر ژر نوي كالي واغوندئ او وار په وار دلته راشئ، ملاصاحب راغلى دى چې نكاح مو وتړي.

بل اواز شو:

- ژر کوی ژر..... د اغاجان مېرمنې پرلپسې ژړل ، زارۍ منتونه
بې کول- یا بچیه ! داسې مه کوئ... دا یتیماني دي... گورئ دا
روا نه ده.... ډېره ناروا ده..... نن مه کوئ.... په موږ ترس وکړئ...

یو وسلوال خپل ټوپک د هغې په تندي کینښود او ویې ویل:

- غلې کیږې او که نه؟.... د خره لورې... غوږونه ډې را
وخورل.

او د یوې لټې سره یې ښکته و غورځوله.

- جینکو! راختی که موږ در ننوځو.... دومره وخت را سره نشته.

له دې ډلې څخه یو تن وویل:

د ملا صاحب لاس او خپې داسې سپینې شوي لکه وینه چې
نلري.

په دې کې لومړۍ پیغله چې له ځانه یې پرونی تاو کړی و ، په
ورو ورو راغله او په پسته ژبه یې وویل:

- زموږ مور مه وهی، موږ واده ته تیارې یو.

ملا صاحب هغې ته د کښیناستلو اشاره وکړه، او ورڅخه چې د
رضامندی پوښتنې وکړې..... د اغاجان میرمن پخپلې بې
وسۍ لکه د کاني په ځای پرته وه، اوس خو یې اوبنکې هم وچې

شوي وي، نه پوهيده چې څه روان دي. ملا صاحب د رضامندی نه وروسته، د دوو شاهدانو د گوتو نښې هم د نکاح پر پاڼه واخيستي.

د نارینه وو په اوازونو کې شور شو:

- مبارک شه! مبارک شه!

په دې کې ملا صیب وویل:

- بله نجلۍ راولئ.

د اغاجان میرمنې د جگیدو کوبښن وکړ خو په پښو کې یې قوت نه و، بیرته ولویده، ناوې جیگه شوه او د خور د راوستلو لپاره د ښځو کوټې ته ورننوته، لږ وخت وروسته تک سور شاله کې نغښتې دوهمه پیغله راغله، هلته کینښناسته او د نکاح مراسم تر سره شول، د ناوې رضامندی فقط د هغې د سربښوونې پورې تړلې وه، چې د شال په ښوځیدو معلومه شوه د لمړۍ نکاح په څیر د دوهمې د نکاح مراسم تر سره شول، گوتې ولگول شوې یو دوو تنو بیا مبارک شه! مبارک شه! وویل، او بیا چپه چوپتیا شوه.

د درېیمې ناوې راوستو لپاره هم باید څوک تللي وای. خلور واړو کسانو د یو او بل مخ ته وکتل او بیا یې په ځمکه د اغاجان د میرمنې بې ښوده وجود ته وکتل، خو هیچا هم د ښځو کوټې ته د ننوتلو ته جرات ونه کړ.

یو تن خاموشي ماته کړه او دویمې ناوې ته یې وویل:

- څه! ته ولاړه شه او خور دې راوله.

د لږ ارام نه وروسته ناوې پورته شوه، او د ښځو د کوټې په لور روانه شوه)) درې څلور گامه يې لانه وو پورته کړي، چې يو وسلوال په ځير سره د هغې پښو ته وکتل او د هغې په تگ باندې څه شکمن شو ور پورته شو او د ناوې پسې د ښځو کوټې ته ورننوت، د ننوتلو سره سم د هغه سترگې په مخامخ نيم بيرته وړباندې ولگيدې. د ښځو په کوټه کې له ناوې پرته بل هيڅوک نه و سمدستي يې د ناوې پلو منډه کړه، ناوې د سر شال لښکته په کټ هم نه و غورځولی چې دغه وسلوال له مټه ونيوله، او په بل لاس يې د هغې پرتوگانښ رابښکه، پرتوگ ښکته پريوت او وسلوال چيغه کړه:

دا څه دي؟

د کور تر څنگ د بسونو له هلې نه يو بس د تورخم په لور روان شوی و په دې بس کې درې ښځينه سورلۍ چې مخونه يې پټ کړي وو، ناستې وې، په دې وخت کې د دوو ډزو او اوزونه تر غوږ شول دوی يو بل ته سره وکتل، د سترگو لاندې يې پړوني لामده شول، يوې غلې له ځان سره وويل:

اِنَّ اللّٰهَ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ.

خدایي خدمتگار

د سړک پر غاړه بیرپه وه، لس دولس بنځې، درې څلور ماشومان او دوه دولس دیارلس کلنې نجونې د یو زلمي نه تاو راتاو ولاړ وې. ډېر سنجیده او خاموشه چاپیریال و. غېرله ماشومانو د هریو په څېره د خفگان ورېځې خورې وې. د زلمي په خوا کې یو سوتکیس (د جامو بکس)، یو غټ بېگ، بستر بند او ټیفن بکس (د خوراک لوڅی) پراته وو. زلمی شاید کوم ځای یا بل وطن ته روان و. بېلتون ځواکه هر ډوله وي د تلونکي او وروسته پاتې کېدونکي دواړو د زړونو تنکي رگونه چوونکي وي. سفر که د زده کړې او ګټې په څېر د خوښۍ کارونو لپاره هم وي مګر زړه یې منلو ته نه آماده کېږي. د بیړۍ په منع کې ولاړ زلمي په بیرپه کې د ولاړو کسانو د هیچا هم نه زوی و، نه پلار و، نه ورور و او نه د کوم بل یو خپلوان و. بس هغه ددغو ټولو کسانو سره د زړه یوه ډېره ورته انساني خپلولي لرله. دومره ورته چې د ټولو رشتو جګه د مینې او اخوت یوه رشته وي. د زړونو د پیوستون رشته.

دلاور چې نوی نوی فارغ التحصيل شو او لومړۍ سرکاري نوکري يې د ډیلی نه یونیم سل کیلو متره لرې لوېدیځ کې پروت د هریانې ایالت د روټک ولسوالۍ په یوه ناحیه کې ولگېده نو هغه په لومړنیو ورځو کې ډېر ژرلې وو. تنکي عمر د خپل خپلوانو او یارانو د محفل څخه لرې د هغه مثال د سپل نه د جلا شوي مرغه په څېر و. د مور د لاس ننگولی د کشر ورور د خویندو سره په نه خبره انگتي او جنگونه، د همزولو سره د کریکټ لوبو هغه ډېر ژرولی وو لیکن وخت د هر پرهر مرهم وي. د هغه د زړه تناکې هم ورو ورو کېناستې او څه موده وروسته نوي پټ و نیول. د هغه ښه سړیتوب، د هر چا سره د مرستې او کومک رویې، د مشرانو احترام او له کشرانو سره مینې او محبت په لږ وخت کې هغه د شاوخوا ټولو کورونو یو گران او محترم غړی وگرځول. په لاره د تگ په وخت د هغه لاس به تل په تندي و. هر مشر او کشر ته به یې سلام کاوه او د کور کلي د حال احواله نه یې ځان خبر ساتلو، که چېرې کومه کورنۍ کې به کوم غم تکلیف پېښ شو نو د ټولو نه زیات پریشان او مصروفه به دلاور و. په پښو هم دومره سپک و چې په ستومانی نه پوهېدو. له کاره به چې بېرته راغی نو تر نیمې شپې به د خلکو په کارونو بوخت و لکه د خرڅ (چورلنډۍ) خرڅېدو، دغې ناحیې ته د راتگ نه دوه میاشتې وروسته چې

د یوې هفتې په رخصتۍ هغه بېرته خپل ښار ته تللو نو ټول ورپسې ډېر خپه و لیکن د هغوی خپګان د هغه د بېرته راتګ سره د هر چا د پاره د څه نا څه سوغات په راوړلو لږې شو. د دغو وړو وړو تحفو او ډالۍو په برکت د لاړ د چا زوی و او د چا ورور، د هر چا خدمت ته به تل لاس په نامه و. د الماس ترور لور چې په ازموینه کې ناکامه شوه هم ده ورته یوه میاشت درس ورزده کړې او کامیابه کړې یې وه. د هغې نه وروسته خود ده کور چې ټول ټال په ایګي یوه کوټه محدود و، د مازیګر د شپږ بجو نه تر اوو بجو پورې یو فعال ښوونځی ګرځېدلی و، ورکې به د لږې لږې چم ماشومان هم درس ته ورتلل. هغه ورځ خود هیچا نه هېرېږی کله چې بلرام داس کا کا په ناڅاپي باران کې را ګیر شوی لوند خیش کورته راغلو، تبې نیولی او خو ورځې له کټه نه و پاڅېدلی. د لاړ د دې د پاره خپل ځان ګرم ګهلو او په لومړي مازیګر یې ورته یوه ښه چتری راوړې وه.

د کورنۍ د غړو ډېر اسرار نه وروسته یې پیسې اخیستې وې لیکن هغه هم ډېرې لږې، د هرش سنگه د پیغلې لور منجیت کور د لیدو د پاره چې د هلك د کورنۍ غړي راتلل نو هم د لاړو چې په لږ وخت کې یې د هغوی د کور خبره بدله کړې وه. دوه درې نوي کټونه، نوي بستري، د پاسه پرې د غوړولو خادرونه، یو دوه دانې چوکۍ، د ستیل ځینې لازمي لوبښي او

لږې وچې ميوې دا هرڅه دلاور راوړي وو، داسې لکه وړيا، دغه انتظام د هلک په کورنۍ ډېره اغيزه کړې او هم په هغه وخت يې د منجيت نامزدگي قبوله کړې وه. ددې نه وروسته د هرش مېرمن به چې هر ځای کېناسته نو د دلاور د سپتونو په بيان به نه ستومانه کېدله. اوس خو دلاور د هرچا د سختې مل شوی و، کله کله به دومره ستړی شو چې د تينستې د پاره به چمتو شو ليکن د دغو خلکو مينې او عقيدې دغه کار ته نه پرېښودلو. د اکبر ماما د دريو اولادونو د پاره د کتابونو او بستې موندلو لپاره هغه ډيرې هڅې کړې وې ليکن څه گټه يې نه وه کړې. بالاخره يوازې د کشر زوی د پاره يې د لپک کمار د لور زار په کتابونه راوړي وو، ځواکه لومړۍ څو پاڼې يې څيري وې ليکن گوزاره کېده، ځکه سرليک وغيره هسې نه هم څوک نه لولي، بيا هم د لپک کمار لور ترڅو ورځو پرېسېدلی مخ گرځېده چې نوي صنف ته به د زړو کتابونو سره ځي. څو مياشتې دمخه چې د دلاور مور ډيره ناروغه وه او د هغه پلار دلاور ته کورته د راتلو د پاره ويلي وو نو هم د دغو خلکو مينه د دلاور د خپو زولنې گرځيدلې او هغه يې په داسې مهمه موقه هم کورته د تگ لپاره نه و پرېښی. البته دا ويل گرانده چې دا د دلاور سره د هغو خلکو مينه وه که د هغوی خود غرضي چې دی يې نه و پرېښي، ليکن څه وخت چې د دلاور مور بڼه

شوه نو بيا يې پخپل لاس هغه ته ليک راستولی و چې د کارد
مصرفیتونو څخه دې لږ وخت د کور لپاره هم سپما کوي.

لکشمي ابی خواکه نوم يې پرې والدينو د ثروت د خدايگۍ
ايښی و مگر له نسه ډيره وږې او ځان ويني ښځه وه، په کلپي
خوله به هره ورځ دلاور ته د معمولي معمولي شيانو راوړلو
خواست کاوه چې د دوی پيسې وساتل شي. کله ډنگورۍ کله
تختې، کله څمڅۍ، کله جاروگۍ، کله لرگي، کله تيل، کله
ډيوه او کله کله شیرنی. شیرنی له دې خاطر چې د زړو او
سپين سرو په وروستي وختونو کې پستو پستو شیرنيو پسې
لاړې څاڅي. يوه ورځ نو د هغې فرمايش ډير عجيب و.

((زويه! ماله لږې بڼايسته غونډې تسبې، يوه جوړه د تيلي
پيزار، ښه شان کاليو يوه جوړې سره د لوپټې او يو شال که
راوړې نو ډيرې دعاوې به مې وگټې، بلې ته خبر يې کنه ستا
خور په کرنال کې واده ده. زه سبا د هغې کره د څينښانو کور ته
ځمه. که د خور د پاره هم لږ ازان شيان ډيره ښه قسمه د کاليو
جوړه، د دواړو لاسونو لپاره تک سره ښکړي، يوه سره دوشاله
او شينگريپ راوړې هغه به هم ډيره خوشاله شي)) دلاور په بله
ورځ د يو پنډو کي سره راوړسيد چې ورکې د لکشمي ابی
تقريباً وارې غوښتل شوي شيان موجود وو. دلاور چې غوټه

پرانستې وه نو د ابې سترگې بټې بټې راوتې وې چې د دومره
 ښه رقمه شيانو پیسې به له کومې ورکوي البته چې دلاور ورته
 ټول ټال پیسې وویلې نو هغه هکه پکه پاتې شوه. په دومره
 پیسو خو یوه لوی پټه هم نه کیده. ابې د تیلې سیند لې په خپو
 کړې او تسبې یې ژر ژر وگرځولې، ډیره خوشاله شوه.

له دفتره دلاور هیڅکله تش لاس کورته بیرته نه گرځیدو.
 همېشه به یې یو نه یو پنډوکی یا تیلې په لاس کې نیولې وه.
 کله کله به د بار وړونکو په څېر کټ به یې هم په سرايښی و.
 ورځې تیریدې. نن ناحیه کې د دلاور د نوکری د دریو کالو وخت
 پوره شوی و او هغه بیرته خپل ښار ته روان و. د خدای په امانۍ
 لپاره د شاوخوا چم گاوند ډیر کسان چې ورکې ځینې پېغلې او
 میړونې شاملې وې هم راوتې وې، شپږ میاشتې دمخه واده
 شوې مادهورې وویل: ((وروره! ستا د لاس راوړي نیل پالش،
 لیپ سټیک او پاوډر به تر ډیره وخته ستا یادونه راته تازه
 ساتي))

پیغلوتې ادينې مخکې خبره پریکړله ((انکل دا هم هغه کالي
 دي چې تاراته راوړي وو)) خپلو کاليو ته یې اشاره وکړه. د
 کلال د بچي د کور اوږ لوخي نه هم په زیاته کش کړې خوله چې د
 غاښونو ښه نښانه ورکې چانه وه لیدلې وریاکور وویل ((

دلاور خانه ! زما بچیه د تیر دوو کالونه مې ژمي کې خوب کړی دی، دومره تودې برستنې او کمپلې دې راته راوړې وې چې په ټول هندوستان کې به پیدانه شي)) مخکې له دې چې دلاور ځواب ورکړی وای لکشمي ابی- بیا کله احسان فراموشي کولی شوه، هغې هم د احسان قبلونې په توګه د دلاور په مخکې د مینې او پیرزوينې په توګه دواړه لاسونه رابښکل او په دواړه مخه یې ښکل کړو. په دې کې د دلاور په مخ د هغې ټینګې لارې هم وموښل شوې او ژر یو میچ پرې د کینبناستلو د پاره وبنګېد لیکن دلاور پرې لاس رابښکلو او وچې یې کړې. لکشمي ابی- بیا هم بې له ویلو پاتې نه شوه ((زما زوی زما بچورې ډیر مې تنګ کړی دی)) د ژړغونې او از سره یې د مکر خو څاڅکي هم را وځلول ((تیره میاشت یې خپلې خورته څومره ښایسته تکه سره جوړه، شال، بنګړي، سینګاردان او څه څه راته راوړل)) یو څو اوښکې او بیا یې چیغې کړه ((یا زما خدایه ! زما دومره بخت چیرې دی؟ ما کله دومره ښې ورځې لیدې شوې؟ یا الله زما بچورې انسان نه، فرشته و فرشته، اوس به څوک زموږ په پرهر مرهم ږدي؟ څوک به رانه د زړه حال پوښتي؟ موږ خو به اوس دا قصا بان اوس په چرو حلال کړي د کور دومره ارزان- ارزان شیان به څوک راته راوړي؟)) د دلاور بس راتلوونکی و. هغه د ټولو مینې او محبت له یو دنیاوي انسان نه د بل جهان پرېښته

گرځولی و. د سپین سرې لکشمې ابې د اسویلو په اوږدو
جذباتو کې ورلاهو شوو یې ویل: ((ابې! دا خو څه دومره گرانه
نه ده. ما دا ټول شیان به د شمشان نه راوړل، تاسو هم دا ډیر
ارزان - ارزان توکي له شمشان څخه راوړلی شئ)) بس راغلو
د لاوړته وخت، مگر ډله کې موجود هر یو تن گونگ پاتې و
بالکل لکه بت، نه سلام نه کلام، نه چا ژړلی شول او نه چا
خندلی، نه مهر و نه غصه، روان بس په دوږو کې پټ شو، ولاړه
ډله هم هغسې ولاړه وه.

یادونه:

شمشان د هندوانو د مړي سوځولو هديره ده. هلته د بامېن له
خوا د وروستيو دعاو نه وروسته مړی د چانډال له خوا سيزل
کيږي.

غټې غټې سترگې

زیا چی نن د خپلې ملاستې کوټې هغه کړکی چې د کوڅې پلو خلاصیده د پاکولو لپاره پرانستله نو هک حیرانه شوه. د کوڅې په بله غاړه د ودان کور کړکی یې بیرته ولیده او دا هم چې یوه سپین سرې ورکې د کړکۍ د ورونو په پاکولو بوخته وه. تیرو دوه نیم کلونو کې لومړی ځل و چې دا کړکی یې بیرته کړې وه، که نه نو تل به بنده وه. دوی به همیش فکر کولو چې شاید دغه کور کې به هیڅوک هم نه اوسېږي که نه نو یو نیم ځل خو به یې هر ورو کړکی پرانېستله. زیبا خوشحاله شوه او ژر ژرله زینو څخه رانېکته شوه چې په خپلې لوردا زیری وکړي:

- گرانې! زیری مې درباندي، خبره یې مخامخ کورته څوک راغلي دي؟

- څه وايې موري؟ ته څنگه خبره شوي.

- د مخامخ کور کړکی خلاصه ده او نن یوه بوډۍ ورکې ځای پاکوي.

- ښه.

له دې سره گرانه هم په هغو خپو په زینو وختله چې پخپلو سترگو هر څه وويني. یو وار خو یې خپه بې ځایه شوې او بنسټ ورنکې وه خو خدای وساتله. د یو نوي کرایه دار لپاره په نوي کور کې ابادیدل سخت گران دي. د زړو گاونډیانو روابط لکه د کورد غړو بڼه پاڅه شوي او په پیاوړو دوستیو او دښمنیو بدل شوي دي. د یو نوي تن په کې داخلیدل سخت گران دي. تیرو دوه نیمو کالو کې د زیبا کورنۍ هم په چین کې د خټک حیثیت درلود. د هیچا سره یې کوم تماس، دوستي یا رابطه نه وه پیدا شوې. دوی هیله من وو چې که هر څوک، هر کله چې دغه کورته راغی د دوی سره به ډیر بڼه روابط ولري، ځکه نوې کورنۍ تل دیو او بل د نیردې اړیکو ته اړوي. گرانې د کړکۍ څخه مخامخ بېرته د کړکۍ دننه وکتل چې ورکې یوه نری وچکۍ زړه بڼه جارو په لاس ښکته پورته کیدله. په داسې حال کې چې پرونی یې په سر په کار بوخته وه، تر ډیره وخته یې د گرانې سره سترگې ونه جنگیدې. دغه بڼه چې نن وي که سبا، گرانه به حتمي ورسره دعا و سلام کوي او کورته به یې راوړي چې له نوي گاونډۍ سره اړیکې ټینګې کړي. گرانې خپله کړکۍ خلاصه ساتله او په همدغه هیله ښکته ورکوزه شوه.

موراو لور دواړه ډيرې خوشحاله وې، داسې لکه چې هم د دوی
څوک نيرېدې خپلوان يې گاونډ ته راغلي وي. د شپې به يې په کټ
کې د پريوتو سره دواړو د نابلد ناليدلي نويو گاونډيانو په اړه
تر ناوخته خبرې وکړې چې داسې به وي او داسې به نه وي،
داسې به کوم او داسې به کوم.

په بله ورځ د پاڅيدو سره سم گرانې چت ته ورمنډه کړه او د
کړکۍ څخه پورې يې د خلاصې کړکۍ دننه وکتل ليکن څه
کش کړپ نه و. تردوو ورځو پورې بيا چوپه چوپتيا وه، البته د
کړکۍ ورونه به خلاص وو. موراو لور دواړه په شش او پنج کې
وې:

- چيرې به د کور ميرمن د کور پاکولو له نه وي راغلي؟

- ايا بيا به کړکۍ بنده شي؟

په درېيمه ورځ چې گرانې د خپل لومړي پور د کړکۍ څخه
پورې وکتل نو هلته يو څوک د کړکۍ په څنگ کې په ميز
زورند سر ناست و. شايد د کوم کتاب يا مجلې په لوست بوخت
و. گرانه له حيا ژر د کړکۍ تر شا پټه شوه او په پټو پټو سترگو
يې څو ځله د کړکۍ د چاود پورې وکتل، ليکن کتاب
لوستونکي سر پورته نه کړو. گرانه باوري شوه چې څه څوک نه

څوک گاونډيان خو راغلي دي او بلاخره يو او بل سره به حتمي
راشه درشه کوه.

گرانې په ورځ کې څلور پېنځه واړه د خپلې کړکۍ خواته ورتلله
او د مخامخ کړکۍ څخه دننه د چا د ليدو هڅه به يې کوله. کله
به کړکۍ خلاصه وه او کله به بنده ليکن ترڅو د دوو ناشنا
کسانو سترگې يو شوې نه وي او يو او بل ته يې په موسکا کتلی
نه وي. د خبرو اترو پيل نه کيږي. گرانې که هر څومره کوښښ
وکړو خو د نوي گاونډيانو کور ته د تگ لاره هواره نه شوه.

د کوڅې په بله غاړه د کړکۍ تر څنگ په پروت ميز د کتابونو
شمار زيات شو. د لوستونکي پوره څيره خونه ښکاريدله البته
دا خبره باوري وه چې هغه يو ځوان زلمی دی، ډير ښايسته دی،
غټې غټې سترگې لري، ډيره ښکلې نرۍ پوزه، تک تور
وينستان، نري نري بریت او د توربخنې زنې څخه يې دا اندازه
لگيده چې ډيره يې پوره نه وه راختلې. گرانې دا ټوله اندازه
خپلې کړکۍ تر شا هم پخپله لگوله ليکن ستونزمنه دا وه چې د
لوستونکي مخ به کړکۍ ته نه مخامخ کيدو، څنگزن به ناست
و، شايد لوست کې د پوره پاملرنې په خاطر.

هغه ورځ د گرانې د خاطر و له ټولو سپيڅلې او تل ښيرازه ورځ
وه کله چې زلمی له څوکۍ پاڅيد، کړکۍ ته مخامخ ودریدلو او

په شونډو يې د تنکۍ موسکا يوه ښايسته سيلۍ تيره شوې وه. گرانې سمدستي د کړکۍ د شانه خپلې کوټې ته منډه وروهلې او بيا يې درسته شپه خوب هم نه و کړې. ((خومره ښايسته غښتلی، دنگ دراز زلمی دی. د گوتې نيوکې خای هم نه لري، لکه خدای پاک چې په فرصت کې جوړ کړی وي. راته ښکاري د کړکۍ تر شا يې ليدلې يم، ځکه موسکې شوی و، لکه راته وايي ته فکر کوي چې ما نه يې ليدلې، ته ډيره نا پوهه يې؟)) گرانه په دغه راز خيالاتو کې ډوبه وه، درسته شپه کټ کې ډډې په ډډې او ښتله اوسهار د لومړۍ سترگې سره بيا کړکۍ ته رسيدلې وه.

د نهو بجو شاوخوا زلمي خپلې چوکۍ ته ځان ورسولو. مور ورته يوه پيال ه چای هم راوړلې او په ميز يې ورته کينډودلې. ښايي زلمي ناشته ښکته کړې وه. يو دوه گوټه چای يې وڅښلې او په مطالعه کې داسې غرق شول چې گرد چاپيره دنيا ور څخه هيره شوله. د زلمي په ميز د پرتې راډيو او از ډير ټيټ او ريډل کيدو او سندره ورکې روانه وه ((ماته په مړو سترگو کتل مه کوه مړ به مې کې زما جانانه!)) ورپسې بله سندره هم همدغه سې وه ((کل جهان کې سترگې نشته لکه سترگې د صنم)) گرانې فکر کولو ((پرون يې موسکا کوله نن راته پيغام راليري. راسره دوستي ... شايد مينه کول غواړي. خو زه هم دومره نا پوهه

نه یمه چې د یو نا اشنا سره به دومره ژر مینه وکړم. ترڅو چې مې ښه پیژندلی نه وي گوري که خبرې ورسره وکړم. زه څه دومره سپکه هم نه یم او نه دومره ارزانه یمه چې د مینې په لیونتوب کې هوښ او حواس مې ورک شوي وي. نه بلکل نه، که ته ځوان بې، زلمی بې لیکن زما هم د ژوند سودا ده ښه په سوچ او فکر به کوم... خو په مینه د چا زور چلیږي؟ بنده پوند او کون شي. مینه څه وخت خپله غلبه وکړي چې انسان خبرې نو ساک سیلی وړي وي. بې نومه اشنا که مینه دې راسره پیدا شوې ده نوراته مخامخ ولې نه راځي؟ مخامخ ولې نه کښیږي؟ یو ځل خو مې وینه!!).

د الوول کشمکش او خیالاتو په زانگو ښکته پورته کېدونکې گرانه ورځ په ورځ د نوي گاونډي په مینه کې راگیږیدله. هره ورځ به یې سحر له وخته سره نوي نوي کالي اغوستل او خپل منزل ته به وررسیده. لومړۍ څو ورځې خو به یې د کپکۍ تر شا له چاودنه زلمي ته کتل او بیا وروسته ورو ورو هغې هم خپل کټ د خپلې کپکۍ څنگ ته رانیږدې کړلو. کله په یو انداز او کله به په بل انداز کښیناستله، په مکیز به روانه شوه او که زلمي به کتل هم نه لیکن دې به قصدا خپل ځان ورته وربکاره کولو.

زموږ ذهن ډیر ناپوه او خود غرضه دی. کله کله موږ په پردي خيز دومره مين شو چې هغه راته خپل بنکاري او د حقدار حق راته بې ځايه بنکاره شي. هغه ورځ خواته وشوه. مايگري وگرانې ډيرې بنایسته او نوې جامې چې پلار يې له المان څخه رالېږلې وې، اغوستې او د کړکۍ مخې ته په دې اميد ولاړه وه چې اشنا به يې ستاينه وکړي ليکن دا څه؟ هغه هډو دې ته هم نه کتل. هم هغله په ناسته ناسته له ستوماني يې د څوکۍ د شا سره ملا ولگوله، لاسونه يې پورته کړل، ستوماني يې وويستله او بيا يې سندره شروع کړه ((ستاد در په خاورو خوښ وم، در باني مې وه قبوله)) سندره يې ختمه کړه او بيا يې په مردار کتابونو سر بنکته کړو. گرانې ته يې يو ځل هم ونه کتل. هغې ته ډير قهر ورغی که لږه پيژندگلوي يې وی نو سربه يې ورمات کړی و ليکن په دې نيمايي اشنا يې کې دومره جرات ښه نه بنکاريدو. د شپې ډوډۍ يې هم ونه خوړله په ډير خفگان او مات زړه کت کې پريوته.

په زړه باندي د صبر د تيرې کېښودلو سربېره بيا هم گرانې کړکۍ ته تگ هير نه کړو، خو زلمی په دغه سحرانغلو. په بله ورځ گرانې د تبې بانه وکړه او ټوله ورځ هم هغله په کت کې. ته مخامخ سترگې پرانستې ملاسته پرته وه ليکن د زلمي څه درک نه و. په درېيمه ورځ د يوولس بجو شاوخوا هغه د کړکۍ

له مخې تير شو. د كوم فلمي ستوري نه کم نه و. تک سپين رنگ، توربخن کميس پرتوگ، چشمي په سترگو داسې لکه شهزاده معلوميدلو. گرانه د قهر، مينې او پخپل انتخاب د غرور د گډوډو جذباتو ترمنځه د زړه د نازک خوليو چوونکي حد ته رسيدلې وه. په دې کې زلمی راغی او د کړکۍ په خوا کې ودرید او په ډیره مستی یې سندرې زمزمه کړه ((نن د جانان دیدن ته ځمه تورې نرۍ وریځې، خدایه ته لنډ کړې دا د ورځې تنابونه)) د سندرې په اوریدو گرانه وریته پيټه شوه. ((مینه ما سره کوي او ځي د بل چالیدو ته. سندرې ماته اوړوې او یاري د غیرو سره. زه دلته ستا په غم مړه شوم او ته ځي د اغیارو دیدن ته؟)) د گرانې د تنکي زړه د زغم ټول ورځونه مات شول. هم په هغو خپو ژر ژر له زیني بنسکته شوه او مورته بې له څه ویلو د نوي گاونډیانو کورته لکه د توپان ورننوتله. احترام او تکلفات، سلام او کلام هر څه د هغې نه هیر شوي وو. لکه تنور تکی سرې سترگې نیولې گرانه د زلمي مور ته په وینا وه:

- بې شرفو، بې شرمو، بې حیا، تاسو له شرم هم نه درځي،
پردو لونه ته سندرې وایئ، اشارتونه کوئ...؟

- ولې بچیې! څه وشول؟ ولې دومره په قهر یې. کنښینه...
دلته کنښینه.... لږې اوبه وڅښه لورې.. د زلمي سپین

سرې مور چې لوخي يې وينځل راجيگه شوه، گرانه يې له لاسه ونيوله او په کټ د کښينولو خواست يې ورته وکړ لو ليکن گرانه د قهره تکه سره لمبه وه.

- نه کښينم ستاسو په دې مردار کټ او مرداره چوکۍ. موږ تاسو ته څه دومره سپک او معمولي خلک ښکاره شو، څه بازاری خلک يو، څه کوچک يو. دا کارونه به تاسو کوئ دا به ستاسو خصلتونه وي. موږ ډير پتمن او غيرتمنده کورنۍ يو. دلته کښينه! بېخ دې ووځي ستا د دې کټ او د کښينا ستلو...

- لورې! ما خو پوهه که؟ زموږ گناه څه ده؟ څه خطايي رانه شوې ده، ما خو چيرې ته ليدلې هم نه يې.

کورکې د شور او ځوگ په اوریدو له چت نه زلمی هم خپلو زينو خواته راغی او له همهنغه ځايه يې له موره پوښتنه وکړه:

- ولې مورې! څه چل دی؟ څه شور دی؟

- هم دنه پوښتنه وکړه. نا معقوله بې شرفه! بې پته! هر ورځ راځي، راته په کړکۍ کې نيغ کښيني. درسته ورځ په باټو سترگو راته گوري، اشارتونه کوي او خداى وهلى راته سندرې هم وايي.

د دې هر څه په اوریدو زلمی ورو- ورو له زینې رابښکته شوی و.
په سوچ غرق و، له وروستی- پاوړی- یې لا خپه بښکته کړې نه وه
چې موریې په چغو چغو په ژړا او سلگو شوه.

- بچوریه! ده درته اشارتونه کول؟ دی درته سندري
وايي؟ یا الله! یا زما بخته! تا د دې ورځې لپاره
ژوندی ساتلم؟ بچیه دا عاجزهیچاته اشارتونه نه کوي،
هیچاته سندري نشی ویلی. دا حق خدای ده ته نه دی
ورکړی.

- گنې زه دروغ وایم؟ گرانې له قهره وویل.

- نه لورې! ته دروغ نه وایې، زما د زړه سره! ته ریښتیا
وايي لیکن زما بچوری زما دا بد بخته زوی پوند دی. دا
به څه اشارتونه وکړي؟

گرانه لکه د شین اسمان څخه گرز په محکه را ولویده. دهغې
خپې درنې شوې وې د پورته کولو قوت یې نه درلود. لکه د یو
بت د زلمي په سترگو کې یې سترگې خښې وې او د اوبښکویو
رود ترې روان و.

بودا

امسا يې راپورته کړه او انگرې ته له راوتلو سره يې په زوره چيغه کړه ((چراغ او بلبلي راځئ چې څو)) دواړه ماشومان را ووتل ، د يوه په لاس کې د کريکت کوچنی بیت و او بل سره يو ارزان بيه توپ. دواړه ماشومان د نيکه نه يو څو قدمه وړاندې روان شول.

د تقاعد نه وروسته د هغه په نورو کارونو کې يود او چې د مازيگر لمربه زيږي شو او مارغان به خپلو خپلو ځالوته په سيلونو بيرته ستانه شول نو خپل لمسيان به يې پارک ته بيول. په دې وخت کې به کله په کبله کينښناست او کله به د خپل عمر نورو سپين ږيرو سره په خبرو و او له ورايه به يې د خپل سود ننداره کوله. وايي چې د اصل نه سود خوږ وي. هغه هم د خپل لمسي او لمسی سره ډېره زياته مينه درلوده. يوه ورځ چې د ميتهيو د زوی سره دوی دواړو پټ پټوني کول اود دوه دقيقو لپاره د غوراسکي د کير په شا پټ شوي وو او بودا نه وو ليدلي نو د سترگو په اوښکو يې ټول گريوان لوند کړې و او چې په نظر يې راغلل نو هم هلته په ځای کينښناست او تر ډېره وخته يې د زړه حرکت معمول ته نه راگرځيده. د ماشومانو هم ورسره زښته

زیاته مینه وه بی له هغه یې چیرته ډوډۍ هم نه خوړله. که کال دوه کاله پس تگ راتگ به هم را پېښ شو نو دوی به ورسره غوټه وو.

د ابتدایي کلونو زده کړې او تعلیم هم زیات مشکل نه وي، دغه الف - ب - پ یا ای - بی - سی، شمار. یوڅه جمع او منفي. دې ماشومانو دا هر څه د خپل نیکه نه زده کړي وو او په دې کې له یوې خوا هغه ته د خپل مصروفیت یو ډیر گټور کار په لاس ورغلی و او له بلې خوا یې د انډور او زوی پروړاندې دده درناوی فقط د یو سپین ږيري زوړ پلار مصنوعی درناوی نه و بلکې هغه استاد هم و. چې د دوی لپاره یې هره میاشت د کورس لپاره ډېرې پیسې بسپنه کولې. هسې خو زاړه مور او پلار بهی معاشه داسې مریان وي چې سړی ترې هر کار اخیستی شي. نه د غلا نه د چل ټگۍ او هغوی خو په لاره کې پروت لږگی هم بهی ځایه نه پرېږدي. د دې د پاره نه چې لاره کوڅه ورسره د خزلو ډکه بده ښکاري بلکه د دې د پاره چې د دغه دوه ډکو سره د سون یو دوه پیسې هم د کور د پاره ساتلې وي. په دې کار د دوی دا باور هم پخپلې چې د یو یو څاڅکي سره منگی ډکیدلی شي. کله چې د کور خادم نوکر له پخلنځي نه ځي، پښه د باندې نه ږدي، او په شیدو پیروی ورته ډیر بد ښکاري. په زیږو غوړو د خیتې مړولو سره سره بادار ته هره ورځ د گیلې د درد بهاني

کوي چې ډوډۍ، ته يې زړه هم نه کيږي. په دې وخت کې د کور سپين ږيري او سپين سري که په مياشت کې يوه ورځ هم د انږور له لاسه په مينه د پياز سره په سوکړک د کچې گوتې غوړينه ليکه هم اوویني نو درست کال يې د زړه نه اووځي هر خپل پردي ته د انږور د سخاوت او ورسره د مينې کيسې کوي.

بوډا به د بازار سود سودا هم کوله او که چېرې به په چم گاونډ کې څه مرگ ژوبله وشوه دى به ورته هميش رسيدو. دا هغه وخت وي چې هر څوک په ډير احترام او ادب د زړو نه د هغوي د حال احوال پوښتنه کوي او دوي خوشاله شي چې لا هم په خپلولۍ کې يې احترام موجود دى.

بوډا به هر غم ته د ځان رسولو هڅه کوله. په دغه بڼه سپيتوب کې د هغه په زړه کې يو لوى ارمان پټ و. چې د غم خپلو ترمنځ به کيښناست نو په څه نا څه خبره به يې (هرې دوار) کې د مړي هورته د سپارلو په ثواب و غځوله. دى به په دې فکر کې و چې کيدای شي څوک تيار شي او (هرې دوار) ته خپل مړى د ليکلو تصميم ونيسي مگر د بوډا تيول دوستان، اشنايان او خپلوان هم د ده په شان په اقتصادي بېړۍ سواره و، د لږ بار د زياتيدو بهانه يې غوښتله، او د غسې په هرې دوار کې د گنگا په سپيڅلو اوبو کې د غسل او بيا د سيندلا په غاړه د مراقصې ارمان به يې په ځاى پاتى شو. چې کورته به بيرته

ستون شو نود الماری خخه به یې خپلې تکې سپینې جامې را
وویستلې، ښکته پورته به یې کړلې او بیرته به یې په هغه تاخ
کې کینسودلې. اوس خویې د جامو رنګ هم خړ شوی او
ګونځې شوې وې خوییا هم نوې وې. واده ښادي یوازې د زلمو
او پیغلود پاره وي د مشرانو د پاره نه، سوبارام چې د خپل
نوسي د واده زیری په بوډا وکړو نو هغه ډیر خوشاله شو.

د بوډا کاکا زوی او انږور ډېر ښه وو. زوي یې په یو سرکاري
دفتر کې کاتب و خو پخپله تنګ دستی. کې هم خوشاله و، او
د خپل پلار ډېر احترام یې کاوه. چې زوی ښه وي انږور نشي
خرابیدي، د ده انږور هم د خپل پلار نه زیات د ده احترام کاوه.
ده به له خولې خبره نه وه ویستې چې هغې غریبي به د لاس کار
پریښودو او د ده امر به یې تر سره کاوه.

البتۀ بوډا کاکا پخپل ژوند کې ایکی یو ارمان لرلو. هغه دا
نه چې یوه مینه ولري، د مالدارۍ څښتن شي، موټرې لاری
ولري، ځکه خبرو دا یې له وسه وتې خبرې دي، خود هغه
ارمان دا و چې یو ځلې د (هري دوار) مقدس ښار ته ولاړ شي
او هلته د ګنګا پر مقدس سیند لا کې د اوو غوپو وهلو
وروسته د سیند په غاړه کښیني او یو دوه ساعته عبادت
وکړي. لکه د نورو هندوانو دا یې لوي ارمان و او د دې ارمان
تر سره کولو لپاره هغه د خپل لومړي معاش نه تیاری شروع

کړی و، لږې لږې پیسې به یې بیلولې او چې څه ناڅه پیسې به غوښتې شوې نو تک سپین کمیس پرتوگ او یو خادریې راوړل. اوس نو نیم کار ترسره شوی و او له هغې وروسته به یې هم پیسې ساتلې مگر سرخوړلې به جمع شوې نه وې چې د مصرف سوری به له یوې خوا رابنکاره شوی و. په ټول ژوند کې هغه غېر له د دغو کالیو اخیستلو څخه پرته بل کوم پرمختګ ونه کړای شو.

یو ایماندار کاتب څخه په دې نړۍ د یوازیني اولاد د تحصیل او د ناروغه مېرمنې د تداوي او روزنې او بیا د اولاد د واده نه پرته د کوم بل غټ کار ترسره کول یا د ترسره کولو غوښتنه سمه نه ده. د خپل ټبر له اوږدې ناروغۍ وروسته یې ډېره هڅه وکړه چې د هغې ایره هرېدو واره ته ورسوي او هلته یې په پخپل لاس د گنگا په مقدس سیندلا کې د بشپړو مراسمو وروسته لاهو کړي. د مېرمنې په مرگ یې ورځې تیرې شوې او څو میاشتې وروسته یې په ډېر نیولي زړه هغه ایره د خپل ښار تر څنګ بهیدونکي رود ته وسپارله. له دې وروسته هغه قانع شو چې هیڅکله هم پخپل مصرف (هرې دواړ) ته نه شي تللی. هر کله چې به یې په چم گاونډۍ یا خپلوانو کې څوک مړه شول نو هغه به حتمي غږ کاوه که چیرې ایره د گنگا په سیندلا کې لاهو شي نو ډېر ثواب لري خو هیچا هم دومره مېړانه ونه کړه

چې دی یې له ځانه سره هرېدوار ته بیولۍ وای. دوه درې نفره به ولاړل او په ورځ دوو کې به بیرته راغلل. دی عاجز به هم دغسې ارمانجن پاتې شو او کورته په ورننوتلو سره به یې ورو غوندې الماری پرانیسته چې په (هرې دوار) کې د گنگا پر غاړه د عبادت د پاره د نیوکالیو جوړه وویني. یو یوشی به یې نښکته پورته کړل او په مات زړه به یې بیرته کېښودل.

یوه ورځ په باغچه کې ناست و او د تصوراتو په دنیا کې ورک و. د ځوانۍ واړه خوږې خاطرې یې د سترگو په وړاندې د یو فلم په خبر روانې وې چې ناڅاپه یې چا په اوږه لاس کیښود.

- ولې اشنا! په کومو سوچونو کې ډوب یې؟
- نه نه.. هیڅ... بس فکر مې کاوه چې عمر څومره ژر تېر شو.
- یاره! پرېږده دا سوچونه، د نن فکر کوه د نن، دا ویني مخامخ هم د دوی فکر کوه. دا زموږ گټه ده، خدای دې دوی بنسټ و اباد ساتي زموږ خوشالي هم دوی سره ده، چېرته دي نور دوستان؟ نه دي راغلي څه؟
- بس دغه دي راتلونکي به وي، نو وایه نن...
- هو نن خوشاله یم. ددې میاشتې په شلمه مې د زوی واده دی، گوره چې اوس به څه بهانه نه کوي، له اوسه تیارې وکړه او چمتو شه، ټولو دوستانو ته بلنه ورکوو، گوره

چې بيا زموږ په ژوند کې داسې ورځ راځي او کنه، ټول
دوستان به يو ځای کيږو.

د بوډا زړه وتښتېد، ډېره موده وروسته داسې ورځ راغلې وه
چې دى واده ته بلل شوى و، سمدستي يې بلنه ومنله او پخپله
واده د تگ لوزيې ورسره وکړو.

په اصل کې زاپه، سپين ږيري او سپين سرې غم، جنازو
او ميصبتونو ته غوښتل کېږي، خو کله چې د چا واده،
سونتي يا بلې بنادۍ مرکه راشي د کور ځوانان دا خپل
ځانگړى امتياز گڼي، د هغوى په فکر که د کور عمر خوړلي
مشران په دې مراسمو کې څه و خوري نو گېډه به يې خرابه شي
او د کورنۍ د پاره به بل مصيبت جوړ شي. گڼا نڅا خو پريږده
که د واده تر کوره لاړ هم شي نو لس ورځې به يې پښې دردونه
کوي. دا يو عام فکر دى واده کوژدن په زلمو باندې بنايسته
ښکاري.

بوډا پوره دولس ورځې انتظار وکړ او د واده نه يوه ورځ
مخکې يې خپل گډون خبر ورکړ مگر زوى يې د سوبارام په
کور کې هيڅوک نه پيژندلو او دى د واده د پاره پخپله تيار
شو او د بوډا ارمان سگ سيلۍ شو.

د داسې کوچنیو اولویو پېښو او خوږو ترخونه وروسته چې
خه وخت تېر شونو ورو- ورو دهغه اشنایانو، دوستانو او
ملگرو چې هغه به ورسره په باغچه کې هره خوږه ترخه خبره
کوله هم له دې نړۍ سترگې پټې کړي. نن چې هغه دیولوی
ماتم په لږ کې د راغونډو خپلوانو په منځ کې ناست و او په
وچو سترگو یې اسویلي کول، نن هیڅوک هم داسې نه وو چې
هغه ورته تر غاړې وتي وای او په چیغو چیغو یې ورسره ژړلي
وای. نن دهغه یوازینی نیازنیز زوی د موټر د ټکر په یوه پېښه
کې مړ شوی و او د وروستي غسل لپاره یې مړی کوټې ته دننه
شوی و. بوډا په وچو سترگو اخوا دیکخوا کتل او په دې فکر
کې و چې ښایي له کوم ګوټ نه به یې زوی په موسکا راووځي
خوډه پر ژړېې سوړ اسویلي سره په زمکه سترگې څښې کړې. په
دې وخت کې یې انگور خواله راغله او په یو مړ ورو غږ یې د
هغه په غوږ کې وویل:

- دا دا هغوی نوي کالي غواړي د

بوډا سرپورته کړد سوچونو په بهیر ورلاهو شو او بیایې
ووویل:

- بچیه هم هغه کالي ورکړه نوي دي

او یو سوړ اسویلی یې وکړ.

سوالګر

د نړۍ شاوخوا په هر هېواد کې سوالګر شتون لري، لیکن
اسیایي هېوادونه ددې لعنت څخه ډېر زیات متاثره شوي دي، د
ناراسته، لټانو او حرام خوړو د پاره د ګېډې ډکولو دا تر ټولو
اسانه لار ده. لارښه په یو چوک کې ودرېږه، خوله کرې وږه ونیسه
، سترګې پټې کړه او لاس و غځوه ، بس څوک نه څوک د عقل د
بښمن چې تردې دمه به یې خپل مور او پلار ته اوبه نه وي ورکړې
خو سمدستي به له جېبه یوه سیکه راوباسي او دخپل ژوند د
واړه ګناهونو د کفارې د بیې په توګه به یې د خیراتي په لاس
کېږدي.

مازديګر ته چې درويزه د شرابو یو بوتل او د چرګ یو پنډۍ سره
د کور په درشل ننوځي او د خپل ټبر او ماشومانو د چرګ په
پنډۍ او د شرابو پر بوتل سترګې ولګېږي نو د هغوی واړه
شکایتونه د خره له سره ښکړ شي. د چرګ په پخېدو ماشومان
پیساني راکاږي چی کله ناکله د وخت د کمبود له کبله اوم پاتې
شوي او غرب ماشوم په مخ لکه څپېږې راپریوځي او درويزه د
شرابو له تاثیر لاندې خپلې ښځې ته د خپل ننۍ ورځې د هغه

مکر، فریب، چل او تڼګۍ لاپې وھي، په کوم چې هغه نن یو ساده کلیوال غولولی دی او دغه د کرایې پیسې یې هم ترې بود کړې وې.

ډیلي کې هم د گدايګرو زور دی. سړی په لاره روان وي چې ناڅاپه یو څوک له یو ګوټ نه حاضر شي او خوله ګډه کړي، که له لورې کوم دوکان څخه دې څه شی واخیست او خولې ته به دې نږدې کړی نه وي چې بنکته د پښو په خوا کې به دې سپی خپه پښ کېږدي او سوالګر به دې د لاسه د خوراکي شيانو د سترگو په زور د اخیستلو په کار مصروف وي، یو چوک هم داسې نشته چې واړه ماشومان، ښځې او نارینه سړی په ارامه پرېږدي. دوی د سړک پر غاړه د یوې ونې لاندې یوه تیله (بیګ) ایښې وې چې سحر مهال وړوکی له کوره د وتلو په وخت د یو دفتر د هغه کاتب په څېر د غرمې ښه غوړې زیرې ډوډۍ سره له یو دوه اینګولی ایښی وي، څوک چې درسته ورځ د خپل مامور د سپکو سپورو لټو اورېدو وروسته ستړی مازدیګر خپل کور ته بېرته ورګرځي او بیا بیا زړه کې وایي چې که وس یې رسېدلی نو دا نوکري به یې همدا نن پرېښودلې وای، البته د گدايګرو په تیله کې یو څیز اضافي هم موندل کېږي او هغه د دوی د اغوستلو کالي وي چې دوی یې د خپلو وظیفو له شروع کولو نه مخکې بدل کړی وي، ځکه په دغو کالیو کې ورته هیڅوک

خیرات نه ورکوي چې څومره زیات یې په کالو تور موبلا لیل
 لگولي وي او څومره زیات یې خیرې کړي وي، هماغومره زیاتې
 پیسې لاسته ورځي، له دې نه پرته د پرسېدلې گېلې سره د
 باردارو بنځو روغتون ته د رسولو لپاره د مړي د کفن یا هدیرې
 ته د رسولو لپاره بل دین او مذهب د ذکر په نوم، د کوم بابا د
 زیارت په نوم یا دغه راز په کومه بله پلمه سم دم خلکو څخه د
 پیسو بودولو بې شماره طریقې دوی ته معلومې وي. دوی
 دومره ښه نفسیاتي پوهه لري چې د ځاک په لیدو پوه شي باید
 کومه طریقه او چل په کار راولي. دوی داسې مافیاگانې لري
 چې د لارو کوڅو څخه پردي اولادونه وټنستوي. لاس پښې یې
 مات کړي یا یې سترگې ړندې کړي. ځینې یې لږې په بل ښار کې
 خرڅ کړي او هلته ورڅخه د گدایگرو کار اخیستل کېږي. نن
 سحر کوم یو ډېر ضعیف او ناتوانه سړی چې له ځانه د ماشوم
 هلو ځلو قوت هم نه لري د پوزې په موادو یې مخ لړلی پر ځمکه
 پروت دی. یوې ښځې چې شاید په کوم مبارک کار روانه وه، د
 دغه سوالگړد سترگو د تاثیر لاندې لس قدمه بېرته راغله، دده
 په لاسه کې یې د لسو روپو لوټ کېښود، گېر چاپېره یې وکتل
 چې چا چا ولیده او بیا په لوړ سرتېرو تله، سوالگړ ژر لوټ د
 خپلو کوناتیو لاندې کړ، مخا مخ یې یو څوار او ډنگر مزدور کار
 چې د سړک د یو برقي ستنې لاندې د لکړو لپاره په خولو کې

ډوب اوله ځايه نه شو خوځيدی، په پسڅېدلو سترگو د لسو روپو لوټ ته کتل چې پرې د دوه وخته د ډوډۍ اوږه پرې اخیستل کېدای شي. مزدور کار پوره زور سره ستن نېغه ودرولې وه، په دې کې شل گډو او معذور کسان په مخصوصه رکشا کې یو نفر راغی، شلېدلې جامې په لاسونو او په مخ یې تور رنګ مېلې، تکې سرې سترگې، له قواري خورب، د گدايگرو تر څنگ یې ریکشا ودروله، نېکته راکوز شو او نېغ په درويزه پسې ورغی، د سوالگرنه یې د نن ورځې راټولې شوې پیسې واخیستې، چې بېرته گرځېدونکې و نو سوالگرو رته وویل:

- هېر دې شول چې نن لومړۍ نېټه ده، زما د معاش ورځ ده، نانا بډو ته لاس کړو.

- هو دا واخله ټولو ته مې ورکړې، بس ستا پاتې وې، دا دی ما چېرته ورځ ناوخته کړې ده؟ بس دغه فکر کې رانه هېر شول چې نن پیسې ولې کمې دي؟

له دې سره د سوالگرو بادار پخپله رکشه کې کینېناست او په بل گدا پسې روان شو.

مور

د شپېلک له غږ سره اورنگاړی ورو- ورو له ستپېشن څخه روان شو. نوي ختلي مسا پر لا ځای پر ځای شوي نه وو. دناستې دپاره چا یوې څوکۍ ته چا بلې ته کابو ټولې څوکۍ ډکې وې. دنویو سورلیو لپاره بېخي ځای نه و مگر بیا هم هر مسا پر په یوه نه یوه څوکۍ د ځان نېنلولو په هڅه کې و او زړې سورلۍ وې چې څوک یې د ځانه سره نه کېښنول. خو تنه په څو کیو لکه اوده پراته وو او چې هر چا به د کېښناستلو لپاره دهغوی د پښو د ټپل وهلو کوښښ نو دوی به پښې لاسې اوږدې کړې.

د گډوډ پروت سامان له پاسه هم ځینې سورلۍ سورې وې. ځینو مسا پرو خو لکه مورک لکۍ پسې چج ترلۍ و. کاري کې دگوتې دا پښودلو ځای نه و او هغوی نه یوازې خپل بلکې دگاوندیانو مال اسباب یې هم راوړی و. یوه زړه ښځه چې خادر پر سر و اود گونځې گونځې خبرې دپاسه یې دنا امیدۍ نښې له ورايه ښکارېدې. ناهیلې ولاړه وه. هر ځل به چې سورلیو اخوا دخوا دتگ لپاره حرکت وکړو نو هغه به یې ټولې شوه او ژر به یې دناست نفر پر سر لاس کېښود چې ونه لوېږي. دهغې په سترگو کې د سمندر په خبر ژوروالی برېښېده. ددې کوتې دهم

هغه اوږدې څوکی په بل سر کې د کرکۍ خوا کې د تور رنگ په
 خادر کې ترلۍ یو پنډوکی پروت و. یوې سورلۍ د خپلې نوې
 واده شوې مېرمنې د کېښنولو په خاطر د پنډوکی په څنگ کې
 ناست زلمي د خپلې غوټې غېږ کې د نیولو او ځای ناوې ته د
 ورکولو لپاره وویل مگر ناست نفر ځواب ورکړو چې دا غوټه نه
 بلکې یوه سپین سرې ده چې د ختلو راهیسې هم هغسې ځوړنده
 پرته ده. په دې کې ناست زلمي ولاړې بیر سرې ته هم وکتل چې په
 درنگ ساعت کې لوېدونکې وه. هغه ودرېدو او په ډېر احترام
 یې خپله څوکی ولاړې بیر سرې ته ورکړه. زړه ښځه د بې شماره
 دعاوو سره پر څوکی کېناستله او ډېر وخت راهیسې بنديوان
 ټوخی یې راپیل شو. پرته غوټه لږ و خو ځېده مگر په خادر کې
 پټ ځوړند سربې پورته نکړو. کاپی روان و. نویو او زړو
 سورلیو بیا سیاست، مذهب، د حکومت د ناکامۍ، چل
 ټګۍ، د جرمونو د زیاتېدونکو پېښو او ستونزو په اړه د بحث نه
 وروسته دیو بل د کورنیو په هکله هم خبرې پیل کړې وې. د
 بحث مباحثو په دوران کې به کله د ځینې ماشوم د ژړا غږ
 شو، کله به په بله کوټه کې د ځوانانو شور ماشور ختلو چې قیتې
 به یې کولې او یو څو ځله خوداسې شور هم پورته شولکه جنګ
 چې وي. د سپین سرې ټوخی به بیا بیا راپورته کېدو، هغې
 د خادر د پېڅکې د غوټې نه دلرګي یوه ټوټه چې غالباً د سونډو

وہ پہ خولہ کې کېښوده مگر ټوخی یې بند نه شو. پنډوکی ترور ددې هرڅه نه بې خبره پرته وه. لږ لږ وخت وروسته به یې دڅادر دننه د سلگیو او اسو پلو او ازهم اورېدل کېده. د سپن سرې ټوخی چې لږ دمه شو نو هغې په څنگ کې دناستې پنډوکی ترور سلگی واورېدې نو ځان یې ټینگ نه کړی شو. په دې کې د ماښام تیاره خوره شوې وه، گاړې کې بلبونه بل شوي وو. زیاتره سورلیو ډوډۍ خوړلې وه او ځینو وروستی مړۍ په لاس کې وې. سپن سرې د څنگ پنډوکی له مټه و خوځوله:

- ته ډوډۍ نه خوړې، گوره ټولو و خوره، که نه یې لرې نو له مانه یې واخله، ما سره ډېره ده.

خو پنډوکی ترور کوم حرکت ونه کړو، سپن سرې نوره هم په زوره خوځوله ((تاته وایم پاسه ډوډۍ دې و خوره.)) د پنډوکی ترور ژړا بنده شوه، له مخ یې څادر لرې کړو او تکیې سرې سترگې یې سپین سرې ته وړ و اوړلې. سپن سرې ورته بیا وویل ((ډوډۍ و خوره خوړې ټولو و خوره، بیا به... دادی بېره راتلونکی دی، هرڅه خوړې را ویې غواړه چې ویې خوړې که نه بیا به ترسهاره وږې پاتې شې.)) سپن سرې چې د وخت ډېرې تودې سرې لیدلې وې په هرڅه پوهه شوه چې دا بوډۍ داسې کوم غم لري چې یوه دقیقه یې هم هېرولو ته تیاره نه ده. سپین سرې خبره بدله کړه او وې ویل:

- ته د کومې خوا نه راروانه یې خوري.
 - له جمونه.
 - اوس خو به هلته موسم بدل شوی وي ، هوا به یخه شوې وي.
 - هو.
 - زه په انباله کې اوسم ، دانبالې موسم هم اوس ښه شوی دی.
 - نو ته چېرې روانه یې ؟
- پنډوکی ترور ځواب ورکړو((د جایزې داخیستلو لپاره جیپورته روانه یم. هغې د خبرې د ژر خلاصولو کوښښ وکړو مگر سپین سرې پرې نښودله ((جایزه ، دڅه شي جایزه ، تاگتلي ده؟؟؟)) پنډوکی ترور یو ځل بیا په ژړا شوه. سپین سرې پښمانه شوه. له دې نه وروسته پوره چوپتیا خوره شوه او یوازې د گډې د تگ اواز اورېدل کېدو. شپه نیمایي ته رسېدلې وه. دواړه بودی، غلې ناسې وې. د کرنال په سټېشن کې گډې تم شو. لومړی سپین سرې له اوبه پلورونکي یو بوتل اوبه واخیستې او د څنگ ناستې سپین سرې ته یې ست وکړو. هغې چې د انکار سر و خو ځو لو نودې ورته بوتل په لاس کې کېښود او ورته یې وویل ((وڅکه ، وڅکه ، ستونی دې وچ کلک

شو. پندوکی ترور اوبه اوڅنبلی او ورپسې سپین سرې هم اوبه وڅنبلی او په دې کې ریل ګاري بیل شپېلی وو هلو او روان شو. ګونګه شپه کې د ریل ګاري داواز او د ځینو خلکو د خرهاري په منځ کې کله کله یو نیم توخی او د ماشوم ژړا اور بدل کېده. نوره غلې غلتیا وه، ګاري رفتار نیولی و او د ډنگا ډیچا، ډنگا ډیچا مسلسل غږ ختلو چې په دې کې یو ناخپه له بلې سپین سرې پوښتنه وکړه. چې ته چیرته ځې؟، له دې سره سپین سرې چې تر اوسه له اصل نه لرې وه ناخپه ساکت شوه ((یو نازولی زوی مې و، د اته ویشتو کالو و، پلار یې هم په پوځ کې جنرال و.)) سپین سرې د پوځ دنوم په اورېدو سره لږ ټکنۍ شوه. د پندوکی ترور څخه لږ لرې شوه، ژر ژر یې سترګې وچې کړې او خپل داستان ته یې داسې ادامه ورکړه: ((تېر جنګ کې شهید شو.)) هغې بلې ورته وویل چې مېړه دې؟. پندوکی ترور ورته وویل چې هو غوښتل مې چې زوی مې غوښتل چې انجنري وکړي او خپل دفتر پرانیزې او هره ورځ یې په ډک زړه ولیدی شم خو هغه د پوځ شوق لرلو او لار په پوځ کې شامل شو. شپږ میاشتې دمخه چې د مجاهدو له خوا پوځي ګاري والو ځولی شول نو په یوه ګاري کې هغه هم سپورو. له دې سره هغې په چیغو چیغو وژړل، د ژړا د بندولو هر خومره هڅې چې یې وکړې ناکامه شوې او په سلګیو سلګیو کې یې وویل چې

سبا ته ایالتي حکومت هغه دمپړانې جایزه ورکوي. بلې سپین
سړې چې په ژړا کې د پڼډو کې ترور نه هم وړاندې وه د اوبو
بوتل دهغې شونډو ته نږدې کړ او په زوره یې ورباندې خو گوته
اوبه وڅښلې. بیا یې ورته د لاسه ورکړه: ((خورې مه ژاړه، زموږ
د بد بختو هم دغه نصیب دی، زما میراتې د زوی هم همدا حال
دی، مجاهدو د دین او مذهب په نامه له ځان سره بوتلو، یوه
ورځ یې راته مړی راوړ او راته یې وویل چې د پوځ سره په
نښته کې شهید شو. له دې سره هغې یو اوږد اسوېلی وکړ او
وې ویل: ((که زموږ د کور حالت ښه وای نو هغه به هېڅکله هم
له مجاهدو سره نه وای تللی، وزگار تیاو او کوره لوږې هغه
مجبوره کړو چې یو کار وکړي او د مجاهدو لپاره هم دا ښه
موقع وه، هغوی زما لالۍ له مانه واخیست)) له دې سره په ژړا
شوه. پخه شپه وه، له دوی پرته نورې ټولې سپرلې وېدې شوې
وې، څوک په ناسته او څوک په یو بل پرتې وې. په دې کې
پنډو کې ترور یو ځل بیا وویل: ((خورې ماته هم گوره که نه؟
یوه دقیقه مې هم دهغه خبره له مخې نه لرې کېږي، هروخت مې
سترگو ته مخامخ ولاړ وي. څنگه به زما نازولي بچوړي په وړه
وړه خبره له ماسره جنگ کاوه، زه به چې مروره شوم نو بیا به یې
پخلا کولم. اوس به مې څوک پخلا کړي؟ څوک به زما په درد
غمجن شي؟ څوک دي چې په نیمه شپه زما اوبښکې وچې کړي.

په دې کې ورته سپين سرې داوبو گوت وركړو او وې ويل:
 ((اوس خودا خوارې شپې د كال نه هم اوږدې شوې دي. په كور
 كې چې د ناشې انگور سترگو ته گورم نونه پوهېږم چې كومې
 خواته وتښتم. دوه مياشتې يې د واده شوې وې. بيا يې په مړاوو
 سترگو د پنډو كې ترور نه وپوښتل: ((سبا حكومت ستا شهيد
 زوى ته جايزه وركوي؟)) خو هغې ورته سم دستي ځواب
 وركړو ((زما د زوى د سر قيمت راكوي. زه په جايزه څه كوم، زه
 ترې كوم لږې ځاى ته روانه يم، چې زما زوى په كې نه وي، زه په
 هغه جهان كې څه كوم. په دې وخت كې يوې له حكومت نه
 شكايت پيل كړ او بلې له مجاهدينو نه. پنډو كې ترور وويل:
 زما زوى د وطن لپاره لاړ او ستا زوى د دين لپاره خودا پرده
 مور زامن وو. زوى كه دهر څه لپاره مړ شي خودمور زړه وريسي
 درد كوي. په دې كې اخوا په بله څوكۍ كې يو ماشوم د مور
 شيدې روبدلې او د خپلې مور په توده غېږه كې ويده شوى و او
 مور هم ورباندې دميني لاس ايښى و. دواړه سپين سرې اوس
 غلې شوې وې او دا ورڅخه هېر وو چې كوم زوى د كومې مور
 و. په چورتونو كې غرقې وې، د شپېلۍ غږ ختلو، د تور دود په
 منځ كې ريل گاپړى په مخه روان و.... ډزه غږ په.... ډزه غږ په....
 ډزه غږ په.

د بناغلي روشن لال ملهوتره لنډه پېژندنه

روشن لال ملهوتره د رامداس ملهوتره زوی او د داتارام لمسی دی. پلرنی ټاټوبی یې د پښتونخوا په سوات کې کابل گرام سیمه ده. د پیدایښت دقیقه نېټه ورته نه ده څرگنده چې پر کوم کال زېږېدلی، خو د سرټیفیکېټ یعنې اسنادوله مخې یې د پیدایښت نېټه د ۱۹۵۰م کال د جنورۍ لومړۍ نېټه ده. د هند د نیمې وچې له وېش نه وروسته د شپېتمو میلادي کلونوپه شاوخواکې یې د کورنۍ اقتصادي وضعه ښه نه وه، د ژوند گذران د ښه کېدا او د روزی او نفقې پیدا کولوپه موخه یې کورنۍ د ۱۹۲۲م کال د اپرېل پر شلمه نېټه د سوات له بریکوټ سیمې نه د هندوستان نوي ډیلي ته وکوچیده. په سوات کې یې په پښتو ژبه خبرې کولې، خو په ډیلي کې د هغې سیمې د خلکو په خبرو نه پوهېدل او خلک د دوی په پښتو نه پوهېدل. پر ژبه د نه پوهېدو له امله یې کاروبار ډېر خراب شو، هېڅ کار او خواري یې ونه موندله، کورنۍ یې اړه شوه ډیلي پرېږدي او د هندوستان یوه بل ایالت اتر پردېش ته کډه شي خوڅه موده وروسته بیا بېرته له اتر پردېش نه ډیلي ته راغلل.

بناغلی ملهوتره د پنځه کالو په عمر د پښتونخوا د سوات د بریکوټ په مډل سکول (بنوونځي) کې شامل شو او د غلته یې تر پنځم ټولگي پورې زده کړې وکړې. پر ۱۹۲۲م کال یې چې کورنۍ له پښتونخوا څخه نوي ډیلي ته ولاړه او بیا یو کال وروسته له هغه ځایه د اتر پردیش Palia Kalan ته کډه شول، نو د غلته په یوه بنوونځي کې په شپږم ټولگي کې شامل شو.

بیا یې کورنۍ د ۱۹۲۳م کال په جنورۍ کې بېرته ډیلي ته راغله او د همدغه کال د جون په میاشت کې د ډیلي په بهارت نگر سیمه کې د بهارت نگر په مډل سکول کې په اووم ټولگي کې شامل شو. تر اتم ټولگي پورې یې په دغه بنوونځي کې زده کړې وکړې او بیا د ډیلي د شکتی نگر په "گورنمنټ هایلر سپکنډري سکول" کې شامل شو. له څه وخت تېرېدو وروسته یې د ال انډیا راډیو په پښتو څانګه کې دنده ترلاسه کړه، د دندې تر څنګ یې خپلو لوړو زده کړو ته هم ملا وتړله او پر ۱۹۷۲م کال یې له ډیلي پوهنتون څخه په (English, Hindi, Science, History Political) کې د B.A سند ترلاسه کړ او تر دې وروسته یې له میرټ پوهنتون څخه پر ۱۹۷۵م کال په انګلیسي ادب کې د ماسټرۍ سند هم واخیست.

د ۱۹۲۹م کال د مې پر ۲۲ نېټه یې د لومړي ځل لپاره د یوه انانوسمېنټ په لوستلو سره د ال انډیا راډیو له څپو څخه غږ خپور شو. بناغلي روشن لال ملهوتره د ال انډیا راډیو په پښتو

ځانگه کې د پښتو څانگې د مرستيال په توگه د ۱۹۷۱م کال په فبرورۍ مياشت کې کار پيل کړ.

ښاغلی ملهوتره د ۱۹۸۲م کال د اگست مياشتې پر ۲۰ نېټه د پښتو څانگې مشر وټاکل شو او د ۲۰۰۹م کال د دېسمبر تر ۳۱ نېټې پورې يې دغه دنده ترسره او وروسته تقاعد شوی دی. ښاغلی ملهوتره اوس د ډيلي ښار په شاليمار باغ کې اوسېږي او خپل شخصي کاروبار کوي.

ښاغلي ملهوتره د پښتو ادبياتو او هنر په بېلابېلو څانگو کې د خپل فکر نيلي وځغلول، اثار يې وپنځول، ژباړې يې وکړې او اوس هم لگيا دی د ژوند يوه برخه يې د پښتو ژبې خدمت ته وقف کړې ده، همدغو کارونو ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتنو ادیبانو په کتار کې راوست او نوم به يې د تل لپاره د پښتو ادب په تاريخ کې ژوندی وي.

تر اوسه پورې د ښاغلي ملهوتره شپږ کتابونه د (بدلون)، (د امر مېلمستيا)، (د خرمازغه)، (د هندي کيسو گلدسته) (د هندي کيسو ژباړه) او (هندي - پښتو قاموس) چاپ شوي او تر لسو زيات ليکلي کتابونه يې ناچاپ پاتې دي.

مور د ښاغلي ملهوتره د لنډو کيسو ټولگه چې اوس ستاسې په لاس کې ده او دا هغه کيسې دي چې ښاغلي ملهوتره په خپل قلم ليکلي دي.

په درنښت

خپرندوی رفيع الله نيازی

مننه او کوروداني

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پالو او فرهنگپالو
شخصيتونو ښاغليو (چرند سنگ او پارسن سنگ) څخه د زړه
له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي
تحريک وياړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا
لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا
درنښت هيله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د
چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

يو ځل بيا ددې اثر له ليکوال او چاپوونکو څخه د زړه له تله مننه
کوو چې ددې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک

Roshan lal malhotra

د افغانستان ملي تحريک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۳۴

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library